Governador no aniversário de Ponta Grossa

Como convidado especial das autoridades e do povo de Ponta Grossa, o Governador Paulo Pimentel participou das comemorações do 144.º aniversário de fundação da "Princesa dos Campos (15 de setembro) Diversas obras públicas foram, na oportunidade, inauguradas pelo Chefe do Executivo, entre as quais a pavimentação asfáltica de importante via de acesso à cidade, os serviços de telefones automáticos e a sede da Comissão da Estrada de Ferro Central do Paraná.

DESFILE

Depois de inaugurar a pavimentação asfáltica da Avenida Paula Xavier, o Governador percorreu a referida via pública num carro aberto, em companhia do Prefeito e do General Comandante da ID/5, seguindo daí para a Avenida Vicente Machado, onde uma multidão estava concentrada para assistir o monumental desfile escolar—militar. Tôdas as guarnições militares e todos os estabelecimentos de ensino da "Princesa dos Campos" tomaram parte da magnífica parada que foi o ponto alto das comemorações do aniversário da cidade. O desfile durou mais de duas horas, tendo se iniciado às nove horas, e durante o mesmo o Governador foi homenageado por alunos de diversos Grupos e Ginásios.

Rêde de antimisseis nos EUA

Fala-se com insistência na construção de uma rêde de misseis anti-misseis em tôrno dos EUA. Este projeto consistiria de uma rêde de 300 foguetes anti-foguetes do tipo "Spartan" e de foguetes "Sprint". Essa primeira etap ada rêde protetora poderia ser construida num prazo de cinco anos e deverá custar de 3 a 6 bilhões de dólares.

VISITA DE AGRADECIMENTO:

Há poucos dias os dirigentes da CRB (Conferência dos Religiosos do Brasil), liderados pelo Secretário da Saúde, sr Danton Paranaguá, apresentaram ao Chefe do Executivo paranaense seus agradecimentos pelo jantar oferecido aos Superiores maiores, por ocasião do encerramento do encontro da CRB, realizado em Curitiba de 3 a 5 de agôsto pp. Na foto (da direita para esquerda): o Governador Paulo Pimentel, Danton Paranaguá — Secretário da Saúde, Pe. Bronislau Bauer CM, - Presidente da CRB, Irmão Paulo (Marista), — Vice-presidente e Frei Agostinho (Capuchinho) — Secretário executivo.

O Exército abre estradas no Nordéste

Agência S.I.B. — Desde 1955, o Exército mantém no Nordeste o seu maior contingente permanente de engenharia que vem desenvolvendo notável obra de abertura de rodovias e de construção de ferrovias. Ao contrário dos profissionais que vivem a pregar placas com seus nomes em pilhas obras, na maior parte realizadas por outros, o Exército anonimamente vai trabalhando pelo progresso do País, sem promoções pessoais e sem objetivos eelitorais.

O 1.º Grupamento de Engenharia do Exército tem seu quartel general e órgãos anexos em João Pessoa, capital da Paraíba. Integram-no seguintes batalhões de engenharia e construção: 1.º Batalhão, em Caicó, no Rio Grande do Norte; 2.º Batalhão, em Terezina, Piauí; 3.º Batalhão, em Natal, Rio Grande do Norte; e 4.º Batalhço em Crateus, Ceará.

Em 12 anos de atividade, o 1.º Grupamento de Engenharia já realizou as seguintes obras:

Ferrovias: — Piripiri — Campo Maior, no Piauí, com 78 km, Afonso Bezerra — Macau, no Grande do Norte, com 51 km, e Campina Grande — Patos, na Paraíba, com 81 km.

Rodovias: — Caicó — Serra Negra — Pombal, entre Paraíba e Rio Grande do Norte; Patos — Santa Luzia — Parelhaa, entre Paraíba e Rio Grande do Norte; Satolé da Rocha — Patu, idem; Catolé da Rocha — Alexandria, Paraíba; e Jardim do Seridó — Ouro Branco, no Rio Grande do Norte Tódas as rodovias cortam municípios produtores de algodão, outras fibras e de pecuária desenvolvida, e servem agora de meios de escoamento para essas riquezas.

Açudes Públicos: — Curimatau, Marechal Dutra e Caldeirão de Parelhas, todos de grande porte, tornando produtivas, através da irrigação, regiões antes semiáridas.

Em andamento

Atualmente, seus batalhões executam as seguintes obras:

1.º Batalhão — Caicó: **BR-230** — Pombal — Divisa Paraíba — Ceará, 129 km; **BR-110**, trecho Areia Branca até a BR-230, com 250 km; e **BR-226**, Santa Cruz — Currais Novos. **Obras hidráulicas:** perfuração de 40 poços artesianos em Curimataú e Carnaúbas dos Dantas.

2.º Batalhão: BR-226 — Presidente Dutra — Pôrto Franco; no Maranhão: **BR-316** — Bacabal — Divisa entre Maranhão e Pará. Esta obra é de vital importância para a economia da região, pois possibilitará a ligação de Belém à rêde rodoviária do Nordeste, através do norte do Maranhão, o que permitirá escoar a produção dêste Estado para o pôrto paraense e para o Nordeste. **Ferrovia:** trecho Oiticica — Terezina; **obras hidráulicas:** abastecimento de água às cidades de Altos, Floriano e Itaueira, no Piauí.

3.º Batalhão: BR-101 — Ligação São José de Mipibu, no Rio Grande do Norte, a João Pessoa, na Paraíba. Esta rodovia litorânea prossegue até o Rio Grande do Sul, o que é suficiente para mostrar a sua importância; **BR-304** — trecho Natal — Angicos, no Rio Grande do Norte, com 132 km.

4.º Batalhão: BR-308 — trecho Crateús — divisa Ceará — Piauí, com 110 km. **BR-20** — entroncamento com a BR-226, divisa Ceará — Piauí, com 180 km de extensão. **Ferrovias:** trechos Oiticica — Castelo — Ponte Pontil, no Piauí, e Crateús — Piquet Carneiro, no Ceará; **obras hidráulicas:** construção de serviço de tratamento e abastecimento de água à cidade de Crateús, no Ceará.

Casas

Além dessas missões, os Batalhões desenvolvem paralelamente a construção de casas, em convênio com o IPASE, ajudando assim a resolver o problema habitacional dos servidores civis da União. O 1.º Batalhão constroi 180 casas em Caicó, Currais Novos, Mossoró, Campina Grande e Souza; o 2.º Batalhão, 200 casas em Terezina e Parnaíba; o 3.º, 250 casas em Natal — 100 já estão prontas e distribuidas e 300 em Recife, e o 4.º Batalhão 200 casas em Fortaleza. Outros convênios com o ex-IPASE estão em elaboração para a construção de novos conjuntos residenciais em outras cidades nordestinas. O ex-IPASE também tem convênios com as unidades rodo-ferroviárias sediadas em Lajes, Vacaria e Bento Gonçalves, em Santa Catarina e Rio Grande do Sul. (Agência S.I.B.)

Janio fora da Frente Ampla

Autorizado pelo sr. Jânio Quadros, o deputado Evaldo de Almeida Pinto, do MDB paulista, afirmou em Brasília que o ex-presidente não ingressará na Frente Ampla.

Amazonia para os brasileiros

O ministro do Interior, general Albuquerque Lima, defendeu, em entrevista a necessidade da urgente ocupação da Amazônia exclusivamente por brasileiros — aproveitando o excesso populacional nordestino.

Grupo Folclórico Polonês do Paraná

Ontem à noite, 17 de fevereiro, tive a grata satisfação de assistir ao magnífico espetáculo apresentado pelo Grupo Folclórico Polonês do Paraná, durante a festividade organizada na Sala dos empreendimentos artisticos da Igreja Nossa Senhora de Guadalupe.

Escrevo hoje, ainda sob o impacto de entusiasmo, minhas impressões sôbre a noitada artistica que galvanizou a numerosa assistência que lotava o enorme Salão de Festas, arrancando tempestade de aplausos, gritos entusiásticos e pedidos de "bis".

Esta fôra a primeira apresentação pública do Grupo Folclórico Polonês do Paraná, ao iniciar sua programação artistica, não oficial, e para mim fôra a primeira oportunidade de assistir a apresentação de um programa completo, numa noitada exclusiva.

Confesso que me senti empolgado. Esta declaração é sincera e isenta de qualquer protecionismo.

Excepcionalmente, o Salão de Festas da Igreja de N.S. de Guadalupe é dotado de notável acústica, criando um ambiente propicio para salientar todo explendor do Coral dirigido pelo incansável talento do Pe. José Zayons. O Coral de cinco vozes, três femininas e duas masculinas, executou numerosas canções do amplo programa com muita técnica e delicada modulação sentimental artistica que encantou os ouvintes, arrancando demoradas salvas de palmas. Os solistas, a soprano D. Irena Milek, Sr. Kraiński, o magnífico baixo, Sr. Kozak o enavioso tenor e D. Valdivia Giller a incomparável encarnadora da canção rústica, deram elevada nota de beleza artistica ao melhor Coral folclórico do Paraná.

A orquestra tipica, como sempre estava à altura, dando prova indiscutivel de que, êste tipo de orquestra não basta ser tecnicamente perfeita, porém exige muito mais, exige a presença do espirito folclórico, a profunda compreensão da música que executa, o que a orquestra do Grupo faz de modo sutil. Possue senso do folclore polonês. Na Polônia os conjuntos musicais tipicos dos camponêses ou montanhêses formam um capítulo à parte na musicologia.

Desde o momento inicial do aparecimento no palco do brilhante cordão apresentativo dos componentes do Grupo, evoluindo graciosamente ao ritmo de conhecida "polonesa", a assistência sentiu-se conquistada. A beleza policroma e cintilante dos trajes nacionais polonêses, além de embevecer o público, devia encher de justo orgulho os generosos contribuintes cujos donativos permitiram o milagre de poder ser confeccionado, em pouco mais de dois meses, o esplendido guarda-roupa, graças ao entusiasmo e sacrificio das senhoras componentes do Grupo Folclórico Polonês do Paraná, merecedoras de maiores encômios.

Ao chegar ao ponto de descrever a parte dançante do programa, sinceramente, faltam-me palavras para expresser a magnitude do espetáculo que ofereceu. A minuciosa descrição da harmonia dos movimentos, da exuberância da execução das vistosas danças compostas pelo reconhecido talento coreográfico de D. Halina Marcinowska, da vivacidade e do sentimento artistico dos dançarinos, exigiria uma série de superlativos dificeis para serem selecionados. Basta dizer que o público, empolgado pela beleza da execução das danças, enchia o amplo Salão com freneticos aplausos, obrigando afinal os exaustos dançarinos a repetir o popular, arrebatador e belissimo número de "Oberek", no qual os incriveis passos de dança dos solistas alcançaram o nível quase acrobático.

Como sempre a exótica dança "Goral" fêz fremir a assistência ao o gracioso par de conhecidos solistas Irena Czaykowska e João Jurkow executou com finura e elegância o "Łuiawiak" de Wieniawski.

Em conclusão, tôdas danças estavam muito boas e a noitada tôda pode ser classificada de grande sucesso.

Sem embargo, o Grupo Folclórico Polonês do Paraná, conduzido pelo dedicado Presidente Eduardo Zelak e dirigido pelo dinamismo de Tadeu Morozowicz, iniciou sua atividade artistica com alto gabarito artistico ,sem que as insignificantes falhas que, porventura, aparecerem em conjuntos de amadores, pudessem empanar a impressão geral. O Grupo conquistou de saída o reconhecimento do público, apresentando indicios claros que ocuparia, certamente, a posição destacada que merece.

J. Ficinski

Convite

A direção do Grupo Folclórico Polonês do Paraná, sensibilizada agradece as autoridades Eclesiásticas e Civis da cidade de São Mateus do Sul, a distinção de que foi alvo para efetivação de uma apresentação de seu Grupo Folclórico na Sociedade local, no proximo dia 24 (domingo) às 14,00 hs.

Aceitando prazeirosamente tão honrosa incumbência, aproveita a oportunidade para, por intermédio dêste Semanário, convidar além do povo em geral de S. Mateus do Sul, também seus amigos e admiradores dos Distritos e Municipois visinhos para assistirem ao espetáculo a ser propiciado pelo Grupo, composto da maioria dos veteranos e experimentados cantores, dançarinos e músicos que tantos sucessos já obtiveram, dedicando-se agora, independente que é, exclusivamente ao cultivo e propagação das tradições folclóricas Polono-Brasileiras, continuando sob a compstente orientação artistica dos conhecidos mestres Prof. Tadeu Morozowicz, Padre José Zajac e Prof.ª Halina Marcinowska.

Agradecendo a presença de todos

a) Eduardo Zelak — Presidente

Histórias verdadeiras

Em 1932, Luiz Muñoz Marin conquistou uma cadeira no Senado porto-riquenho. Com isso operou-se uma transformação decisiva na história do país. Êle se bateu por um programa de reforma agrária, industrialização e melhorias nos campos da saúde e da educação, enquanto por outro lado, seus adversários politicos clamavam pela integração definitiva como Estado norte-americano ou pela independência dos Estados Unidos. Aparentemente, os eleitores estavam mais preocupados com os assuntos econômicos, do que com a condição politica de Pôrto Rico.

Mantiveram-se êles firmemente solidários com Luis Muñoz Marin, que organizou o Partido Democrático popular em 1940, e o reelegeram ano após ano. Os eleitores foram concitados por Marin à prática do lema, "Empreste-nos o seu voto, não o venda." A venda dos votos tornara-se um hábito, e assim, nada mudava na legislatura a não ser as faces. Teve lugar então uma revolução silencoisa. Agora com novas esperanças e confiandom si mesmos, os eleitores começavam a assumir o contrôle de seus próprios destinos.

No decênio de 1940 não existia praticamente nenhuma industria em Pôrto Rico. O açúcar representava mais de dois terços da receita proveniente das exportações. O café, o fumo e as frutas compensavam o equilibrio da balança. Ressentia-se o país da ausência de capital e, como diria mais tarde Muñoz, então Governador, "Os únicos recursos de que dispúnhamos eram terra, o povo e a esperança." Ficou decidido que se lançaria mão dos fundos governamentais para estimular o desenvolvimento industrial.

Forças militares da França

A França possui atualmente cerca de 572 mil homens entre oficiais, suboficiais e soldados. O orçamento para 1968 supera em 1.400 milhões de francos o de 1967. Os gastos militares constituem 20,6% do orçamento francês, enquanto que em 1968 representarão 19,3%.

O noivado de Lynda Johnson

O presidente Lyndon Johnson e sua espôsa anunciaram o noivado de sua filha Lynda com o capitão da Marinha Charles Robb. O casamento se realizará em dezembro ,na Casa Branca.

Heitor Fernandes está livre

O jornalista carioca Heitor Fernandes, confinado inicialmente na Ilha Fernandes Noronha e depois em Pirassununga, foi posto em liberdade e já se encontra no Rio. Como se sabe, Heitor Fernandes foi punido em consequência de seu artigo no qual desrespeitou, em termos violentos, a memória do tràgicamente desaparecido ex-presidente Castelo Branco.

Brizola financia as guerrilhas

Circulos autorizados divulgaram em Belo Horizonte que os ex-deputados Leonel Brizola e Neiva Moreira foram apontados como financiadores das guerrilhas no Brasil e que outros elementos exilados no Uruguai também estão envolvidos no movimento de Caparaó.

Falta meio milhão de eleitores

Elevar o eleitorado paranaense à casa dos dois milhões é a meta do Govêrno Paulo Pimentel. Para alcançar esta meta é necessário inscrever cêrca de mais meio milhão de eleitores, cifra plenamente atingivel até as eleições gerais de 1970. Tudo dependerá da plena colaboração de entidades politicas, das prefeituras e câmaras municipais em geral.

Nasser não renunciou

O govêrno egipcio desmentiu os rumores de que o presidente Gamal Abder Nasser teria renunciado ao cargo. Ao mesmo tempo a imprensa egipcia anunciou a morte do marechal Amer que se suicidou ingerindo forte quantidade de cápsulas de aconitina.

SR. ROBERTO LANDOSSKI

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 27 września — (setembro) — 1967 — Nr 2932 — (39/67)

IX Bienal w São Paulo

Dnia 22 września Prezydent państwa otworzył uroczyście IX Bienal w São Paulo. W Bienalu, rozpoczętym w 1951 r wbrew opinii wybitnych artystów krajowych, biorą udział malarze i rzeźbiarze 62 narodów, a więc: Afryki Południowej, NRF, Antyle holenderskie, Argentyna, Austria, Belgia, Boliwia, Bułgaria, Kanada, Ceilon, Chile, Chiny, Kolumbia, Koreia, Dania, Salwador, Hiszpania, Stany Zjednoczone, Etiopia, Filipiny, Finlandia, Francja, Anglia, Grecja, Gwatemala, Haiti, Holandia, Honduras, Węgry, Indie, Izrael, Włochy, Jugosławia, Japonia, Liban, Luksemburg, Nikaragwa, Norwegia, Panama, Pakistan, Paragwaj, Peru, Polska, Portugalia, Rep Dominikańska, Sudan, Rumunia, Szwecja, Szwajcaria, Tailandia, Taiti, Czechosłowacja, Tobago, Turcja, ZSRR, Urugwaj, Wenezuela, Wietnam. Pierwszą nagrodę dla artysty - cudzoziemca zdobył malarz angielski Richard Smith (10 tys dolarów) Po 6 milionów starych kruzierów otrzymało 10 malarzy i rzeźbiarzy, wśród nich Polak — Tadeusz Kantor i Brazylijczyk — Flavio de Carvalho. Dotąd najwięcej nagród otrzymali artyści włoscy, francuscy i angielscy. IX Bienal wprowadził po raz pierwszy wiedzę i humanizm, których sympozjon odbędzie się w październiku.

Głównym organizatorem Bienalu był i jest dotychczas najbogatszy człowiek w Brazylii i znany filantrop Francisco Matarazzo Sobrinho. On też ustanowił najcenniejsze nagrody dla zdobywców pierwszych nagród. I Bienal odbył się w skromnych ramach, bo tylko z udziałem Stanów Zjednoczo n y c h , Francji i Brazylii. Piętą Achillesa Bienalu było ustanowienie jurii - ludzi kompetentnych i cieszących się powszechnym zaufaniem. Dalej — trudności związane z clem w porcie Santos. Wiele prac nadsyłano w ostatniej chwili, tak, że komisja celna miała ręce pełne roboty. Z drugiej strony — po zamknięciu Bienalu setki pak z eksponatami należało odesłać do różnych krajów w terminie ściśle określonym. Osobny rozdział stanowi bardzo obfita korespondencja pomiędzy organizatorami Bienalu a ministerstwem spraw zagranicznych (Itamarati) oraz między tym ostatnim a krajami biorącymi udział w wystawie. Wysłać całe stosy listów, przeglądnąć masę korespondencji nadesłanej — jest to praca z której mało kto zdaje sobie sprawę. Wszystkie te trudności pokonano i dziś Bienal w São Paulo jest imprezą cieszącą się zasłużoną sławą na całym świecie.

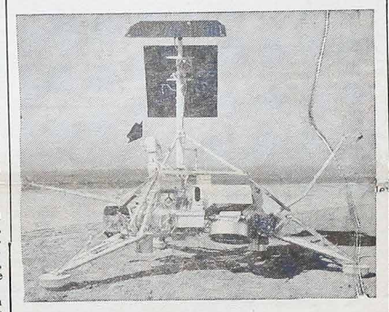

Amerykański pojazd kosmiczny "Surveyor", pomimo uszkodzeń technicznych zdołał wylądować na księżycu. Na zdjęciu "Surveyor" z kamerą telewizyjną (u góry)

Dyskusja nad zakazaną grą

Tak zwane "jogo do bicho", mimo zakazu władz tak rozpowszechnione w całym kraju, stało się tematem żywej dyskusji w której wzięli udział arcybiskup D. Vicente z Pôrto Alegre oraz rioski kardynał D. Jaime, wypowiadając się przeciw grze. Jak wiadomo, gra ta potępiona została przez Episkopat, podczas zjazdu w Kurytybie w 1960 r. Obecnie znów poruszono ten temat w związku z zamiarem Brazylijskiej Ligi Społecznej (LBA), by zoficjalizować tę grę, przeznaczając 20 procent zysków dla powyższej organizacji. Dochód ten pozwoliłby LBA zaopiekować się na większą skalę biednymi i opuszczonymi dziećmi, zwłaszcza dziećmi szkół podstawowych. Z tej okazji prasa podała oficjalnie, że Brazylia liczy obecnie 43.043.218 dzieci, czyli 52 procent całej ludności.

40 milionów na chów bydła

Międzynarodowy Bank Rozbudowy i Rozwoju (BIRD) udzielił Brazylii pożyczki w sumie 40 milionów nowych kruzeirów na rozszerzenie i unowocześnienie hodowli bydła w środkowych i południowych Stanach kraju. Dzięki tej pożyczce rząd federalny będzie mógł zwiększyć eksport mięsa zagranicę, pomnażając pogłowie bydła przeznaczonego na ubój.

Czy powstanie nowa stolica paulistańska?

Paulistańscy deputowani domagają się założenia nowej lub przeniesienia obecnej stolicy z São Paulo do Interioru, jak np. do Baurú, Araçaquara lub Campinas. Za budową nowej stolicy opowiedziało się 50 deputowanych, a przeciw budowie — 40. Czterech powstrzymało się od głosu, a 3 wykazało, że im wszystko jedno. Należy przypomnieć, że konstytucja stanowa z maja br. przewiduje budowę nowej stolicy względnie jej przeniesienie do innego miasta.

"Dzień drzewa"

Z okazji obchodu "Dnia drzewa" (21 września), minister Rolnictwa Ivo Arzua — przemawiając w interiorze São Paulo — zaznaczył, że rząd federalny jest mocno zaniepokojony dewastacją lasów w kraju. Wyjaśnił także, że bez współpracy wszystkich obywateli jest rzeczą niemożliwą kontrolować akcje zalesienia w całej Brazylii, zgodnie z istniejącym prawem. Wielką nauczką dla wszystkich powinny być wielkie obszary w Nordeste, gdzie na skutek rabunkowej gospodarki leśnej (począwszy od Indian a skończywszy na kolonistach różnych narodowości) panują częste posuchy, a ziemia stała się jałową.

Duvalier–dyktator Haiti

Coraz głośniej mówi się, że czarny dyktator Haiti - François Duvalier zamierza przerzucić się do bloku państw socjalistycznych. Żaden z polityków nie jest w stanie wytłumaczyć zmianę jaka zaszła w charakterze tego człowieka. 20 lat wstecz Duvalier jako lekarz odznaczył się działo się 50 deputowanych, a przeciw budowie — 40. Czterech powstrzymało się od głosu, a 3 wykazało, że im wszystko jedno. Należy przypomnieć, że konstytucja stanowa z maja br. przewiduje budowę nowej stolicy względnie jej przeniesienie do innego miasta.

walczaniu różnych epidemii jakie grasowały w kraju, oraz w opiekowaniu się chorymi, zwłaszcza biedakami. Ta jego działalność charytatywna zjednała mu popularny przydomek "Papa Doc". Dziś Duvalier będąc dożywotnim prezydentem Haiti, stał się krwawym dyktatorem. Podczas swych 10-letnich rządów kazał zamordować wśród najgorszych tortur około 20 tys. osób.

Krytyka pod adresem Saigonu

Senator Robert Kennedy wypowiedział ostre słowa krytyki pod adresem Południowego Wietnamu, podkreślając, że jego ludność wykazała za mało poświęcenia i ofiar w prowadzeniu wojny z komunistyczną partyzantką. Najlepszym dowodem tego jest fakt, że straty amerykańskie przewyższają dwukrotnie straty wietnamskie, wynosząc w tym roku 6.721 zabitych, oraz 45.705 rannych.

Autostrada Kurytyba-Paranaguá

Największe trudności z natychmiastowym otwarciem autostrady na trasie Kurytyba - Paranaguá przedstawiają liczne maszyny pracujące bez ustanku na odcinku między 40 a 56 km. W niektórych miejscach drogi boczne — wymijające nieukończone mosty czy tunele nie posiadają odpowiedniej nawierzchni dla ciężkich wozów. W końcu — brak jeszcze wykończenia bocznych szlaków biegnących wzdłuż autostrady i przeznaczonych na postój dla samochodów czy ciężarówek, które zmuszone są zatrzymać się, z powodu jakiegoś defektu.

Paranaguá bije rekord

Parański port Paranaguá pobił rekord w eksporcie kukurydzy i soji. W roku bieżącym załadowano dotąd na statki 240 tys. ton kukurydzy i 46 tyns. ton soji. Brazylijski zaś statek "Mario d'Almeida" (18-tysięcznik) liczący 169 m długości i 21 m szerokości, zbudowany w krajowych warsztatach okrętowych, przyjął rekordowy ładunek 200 tys. worków kawy przeznaczonej dla Stanów Zjednoczonych. Statek ten ma nowoczesny system gaszeniem pożaru, a jego motory dostarczają światła zdolnego oświetlić miasto z 200 tys. mieszkańców.

Epizod z Kaczenko w Anglii

Wszystkie gazety angielskie rozpisywały się przez kilka dni o sowieckim studencie Władimir Kaczenko, studiującym fizykę na uniwersytecie w Birmingham. Ktoś z reporterów angielskich usłyszał przypadkowo krzyki dochodzące z przejeżdżającego auta należącego do sowieckiej ambasady w Londynie. Zaalarmowana policja udała się na lotnisko i zatrzymała samolot, który miał wystartować do Moskwy. Dochodzenią ustaliły, że Kaczenko chciał pozostać w Anglii, czemu jednak przeszkodzili agenci ambasady sowieckiej. Wobec stwierdzenia na lotnisku, że Kaczenko godzi się ostatecznie jechać "dobrowolnie" do Moskwy, policja zrezygnowała z dalszej akcji. Wypadek powyższy nie jest pierwszym i ostatnim. Wielu obywateli sowieckich zmuszono do powrotu siłą.

Wybitni goście w Brazylii

W Rio de Janeiro odbywa się obecnie XXII konferencja 10 państw należących do Światowego Banku Funduszu Monetarnego, a więc ministrowie handlu zagranicznego USA, NRF, Holandii, Szwecji, Belgii, Francji, Anglii, Japonii itp. Poza tym reprezentowane są centralne banki 19 państw, m. in. Bank Brazylijski i Bank Stanu Guanabary. Ponad 300 bankierów z całego świata, profesorowie uniwersytetów i delegacje zagraniczne wezmą udział w Seminarium, w którym David Rockefeller wygłosi konferencję na temat rozwoju systemu bankowego odnośnie rozwoju ekonomicznego. Lewicowi studenci oraz ekspenty wywrotowe zrobili demonstrację przeciw tej konferencji. Policja weszła do akcji, rozpędzając i aresztując 1.000 demonstrantów.

Paweł Nikodem odznaczony

Dawny, długoletni redaktor "Gazety Polskiej" w Brazylii oraz zasłużony działacz społeczny — p. Paweł Nikodem odznaczony został w 75-rocznicę swych urodzin "Złotym Krzyżem Zasługi" przez władze Polski Ludowej. Wręczenia odznaczenia dokonał konsul gen. PRL p. Stanisław Kownacki.

POLA RAKSA

Największą popularność znanej polskiej gwieździe filmowej Poli Raksie przyniosły filmy: "Ich dzień powszedni", "Panienka z okienka", "Beata" i "Popiołv". Każdy nowy film z Polą Raksą w roli głównej może zawsze liczyć na dobrą kasę.

Niezależnie od filmu Pola Raksa gra w teatrze łódzkim i często występuje w widowiskach telewizyjnych.

Telekomunikacja w Brazylii

Dyrektor paulistański i jednej kompanii telefonicznej Vicente Martins Junior uważa, że Brazylia znajduje się daleko w tyle w sektorze telekomunikacji w porównaniu z innymi państwami, nawet nierozwiniętymi. Chodzi tu nie tylko o produkcję, lecz także o połączenia telefoniczne. Podkreślił on, że grupa techników brazylijskich, udająca się do Japonii, wiele się od niej nauczy. Kraj ten bowiem znajduje się w czołówce światowej. Wystarczy powiedzieć, że Japonia posiada obecnie 14 milionów aparatów telefonicznych.

Obawy Mao-Tse-Tunga

Ciężki kryzys przeżywa obecnie chiński świat robotniczy. Robotnicy podzielili się na 2 obozy — za i przeciw Mao-Tse-Tung oraz wszczętej przez niego "rewolucji kulturalnej". Przeciw Mao występuje także większość wieśniaków i byłych właścicieli rolnych, którym komunizm zabrał ziemie. Rozdział ten doprowadzić może do oderwania się południowych prowincji Chin od władzy centralnej. Odnosi się to do prowincji: Kwantung, Junan, Kwanisi i Kweichow. Armia chińska, która otrzymała od Mao misję pacyfikacyjną, nie zawsze wchodzi do akcji i nie zawsze staje po stronie zwolenników "rewolucji kulturalnej".

MIGAWKI ZE ŚWIATA

● **Skutki II wojny światowej.** — 30 milionów poległych i pomordowanych żołnierzy i cywilów, pochodzących z 60 państw — oto smutny bilans II wojny światowej. Jeśli chodzi o Polskę, straciła ona 6 milionów ludzi, a straty materialne wyniosły 38 proc. majątku narodowego.

● **Ofiary huraganu.** — Straszliwy huragan, który przeszedł nad Ameryką Centralną, spowodował zgon 34 osób, równając z ziemią całe osiedla i niszcząc połączenia telegraficzne, telefoniczne itp.

● **Jak skrócić wojnę w Wietnamie?** — Dowódca floty USA na Pacyfiku, admirał Sharp uważa, że blokując port Haifong oraz przeprowadzając bardziej intensywne bombardowanie Półn. Wietnamu — można znacznie skrócić działania wojenne na tym froncie.

● **Walka w Chinach potrwa długo** — Korespondent polskiej gazety "Trybuna Ludu" w Pekinie wyraził silne przekonanie, że bratobójcze walki w Chinach potrwają 3 lata.

● **Najgroźniejsze niebezpieczeństwo dla świata.** — Bronie atomowe oraz różne środki antykoncepcyjne stanowią, według zdania Papieża, największe niebezpieczeństwo dla świata. Godzą bowiem wprost życie ludzkiemu.

● **Propozycja U-Thanta.** — Generalny sekretarz ONZ przedstawił plan na rozwiązanie zatargu arabsko-izraelskiego, mianowicie: poszanowanie granic każdego państwa, wolny tranzyt przez szlaki morskie oraz prawo powrotu uchodźców do swych miejsc zamieszkania.

● **Komunista przewodniczącym w ONZ.** — Rumuński minister spraw zagranicznych Cornelius Manesco obrany został przewodniczącym ogólnych sesji Organizacji Narodów Zjednoczonych.

● **Rockefeller najpopularniejszy.** Zgodnie z zestawieniem Galupa, największą popularnością w USA cieszy się obecnie gubernator nowojorski Nelson Rockefeller, przed Johnsonem. Gubernator z Michigan — George Romney znajduje się na 4 miejscu.

● **Tailandia wspomaga Południ. Wietnam.** — Rząd Tailandii wysłał pierwszy batallon wojska by walczyć z Wietkongiem u boku USA, Australii, Korei i Nowej Zelandii.

● **Tragiczny w skutki mecz.** — W mieście tureckim Kaysery doszło do bójki podczas meczu piłki nożnej pomiędzy kibicami 2 zespołów, w której straciło życia 41 osób, a 600 odniosło rany.

● **Nowa Republika w Afryce.** — Wojskowy lekarz z Nigerii major Albert Okonkwo ogłosił utworzenie nowej republiki BENIN, niezależnej od centralnego rządu Nigerii. Nowa republika położona w środkowo-zachodniej części Nigerii liczy 2,5 miliona mieszkańców. Republika ta jednak trwała zaledwie 24 godzin. Rząd centralny zgniótł powstanie.

● **Garrison ma poparcie.** — Grupa 50 przemysłowców amerykańskich finansuje nadal akcję prokuratora Garrisona, by udowodnić, że Kennedy padł ofiarą spisku tajemniczej mafii.

● **Konferencja OEA.** — W Waszyngtonie odbyła się XII konferencja kanclerzy państw Unii Panamerykańskiej, z udziałem 21 reprezentantów. Jednym z tematów była infiltracja Kuby w wewnętrzne stosunki państw Ameryki Łacińskiej.

● **Pojedynek 2 Argentyńczyków.** — Eks-prezydent Argentyny Arturo Illia i gen. Pistarini, były naczelny dowódca armii, odbyć mają pojedynek na terenie Urugwaju, gdyż prawo argentyńskie zabrania pojedynków.

CZYTELNICY PISZĄ:

Cześć charakterom

Władysław Diamand

Uprzejmie prosze redakcję "Ludu", by z okazji wizyty prez. Francji gen. de Gaulle w Polsce zechciała odstąpić od zasady unikania tematów polityki zwanej niesłusznie "wielkiej". W innych krajach trudniej emigracji rzeczy te omawiać bez kolidowania ze sprawami potrzeb i dążeń lokalnych. — W Brazylii tylko redaktor Mesquita prywatnie w "Estado de São Paulo" uprawia germanifilizm w pojęciu terytorialnym. Nie uznaje stanu faktycznego granic zachodnich Polski, broni powrotu do stanu granic niemieckich z roku 1937, nie wspominając przesiedlenia mas ludzkich z ziem oddanych pod zabór sowiecki na skutek wojny wywołanej przez Niemców. Nie porusza on faktu, że Niemcy pomimo strat terytorialnych doszli do tak wielkiego dobrobytu, jakiego nigdy w całej swej historii nie znali; że znaczna część winy tego, że wojska sowieckie mają garnizony i wpływy decydujące w Niemczech Wschodnich ,stanowi polityka Niemiec Zachodnich, które oficjalnie się obnosza z możliwością pomocy niemieckiej Chinom w ich zbrojeniach w rakiety dalekonośne, że niemiecki postęp w zakresie techniki nuklearnej umożliwia im produkcję (przejściową) materiału przydatnego do wyrobu broni atomowych, gdyby chcieli itd , że domagają się od Sowietów samych zwrotu Królewca i Prus Wschodnich, nie mówiąc o roszczeniach do Polski. Jeżeli zatem świadomie prowokują upośledzenie w traktowaniu własnych rodaków pod władzą sowiecką, trudno im nie zarzucać conajmniej świadomej współwiny z samymi bolszewikami w fakcie, że Europa od 21 lat daremnie czeka na zawarcie pokoju.

Nie wszyscy Niemcy zachodni i wschodni i emigracyjni w Brazylii są tak skrajnie rewanżowo nastawieni jak p. Mesquita. Śmiem twierdzić, że sprawa polska jako taka by nie była narażona z jego strony na propagandę tak stronniczą, jaką uprawia, gdyby nie fakt, że Niemcy mają w Brazylii przedsiębiorstwa, które swoimi ogłoszeniami pozwalają wpływać na poglądy wrażliwych na takie argumenty dziennikarzy. Polacy są za ubodzy, by nimi się opiekować, już nie w sposób bardziej gorliwy od nich samych, ale tylko objektywnie. Gdyby mogli płacić, przypuszczam, dziennikarzy by dla objektywności nie pisali, że Śląsk od setek lat był niemiecki, lecz wspomniałby, że dopiero od czasów Fryderyka zwanego Wielkim, po kilkuset latach władzy królewskiej czeskiej, przedtem piastowskiej, przedtem różnych plemion słowiańskich podchodzących pod same okolice Berlina. Nie zapomniałby dziennikarz objektywny wspomnieć, że najwcześniejszy napływ elementu niemieckiego wynikał z powodu niepewności warunków życia na ziemiach niemieckich, niepewności stanu posiadania zagrożonego przez tak zwany landytyzm — rycerskich pochodzenia, który zmuszał ludność bezbronną do zamykania się w miastach warownych dając bezpieczny byt młodszym synom; bez tego, że im kazały emigrować w bezpieczniejsze, wolne od Niemców okolice słowiańskie. Nie zapominałby bezstronny dziennikarz także i o tym, że istniały wyjątkowe prawa o wywłaszczeniu ludności nie niemieckiej z własności ziemi, z prawa budowania domów, z udzielania posad kierowniczych i wyższych na terenie Prus, i zdolni ludzie ślący musieli emigrować do Westfalii, Nadrenii itd. a na ich miejsce napływała ludność niemiecka lub zniemczona - robiąc karierę.

Wszystkie te argumenty zostały pominięte w relacji tego swoistego "brazyliczyka", który nie darzy de Gaulle'a sympatią, i chociażby dlatego przesadza w swojej antypolskiej propagandzie, przy każdej sposobności uciekając się do wyrazeń o tendencjach ponižających, że naświetleniem zmierzającym do powiększania możliwości interpretacji szkodliwej dla bezpieczeństwa własnej ojczyzny brazylijskiej.

W ujęciu bezstronnym, wizyta de Gaulle'a miała cel w sensie zawarcia porozumienia ogólno europejskiego z prawem równym dla narodów liczebnie silnych i słabszych do równouprawnienia ,tak jak obywatele wolnych państw, obywatele różnych wyznań i narodów i różnych upodobań, mają prawo do wolności i egzystencji równej dla wszystkich. Metody jakimi de Gaulle usiłuje np. uniknąć tego, by w przyszłości, liczba wieksza Niemców aniżeli Francuzów nie doprowadziła do stałego przegłosowywania Francuzów, polega na tym, by pobudzać lub utrwalać w innych, słabszych narodach te same ambicje co francuskie. W tym niewątpliwie nie tylko Polacy, ale wszyscy ludzie lubiący wolność życzą mu pełnego powodzenia. Niestety, to co we Francji obecnej można głosić swobodnie i z dumą, w Polsce wywołuje odrazu zwiększenie nacisku buta sowieckiego i Francja ani pomocy nie ofiaruje, ani nie jest w stanie ofiarować, a ofiarując — nie może wymazać kilka smutnych doświadczeń z lat 1920 - 1939.

Misja Weyganda, w skład której wchodził major de Gaulle w roku 1920 darowała Polakom wolnę okopową, dla której Polska nie posiadała zaopatrzenia materialnego, włącznie z brakiem broni i amunicji. Tzw. "Cud nad Wisłą" zrodził się z manewru wojny ruchowej, wbrew radom francuskim, dzięki fantastycznemu szczęściu, że bolszewickie lotnictwo nie odkryło manewru. Zasługi zatem Weygand i otoczenie nie mieli. W roku 1921 zakłady fabrykacji broni "Steyrische Waffen - Fabrik i Skoda z Pilzna proponowały Polsce pertraktacje o ich przeniesienie do Polski, ale Francja zagroziła, że nie zawrze sojuszu z Polską, jeżeli wojska polskie nie będą kupowały broni Schneider Creuzot i innej francuskiej z demobilu francuskiego, już przestarzałej. Chżyło to na stanie uzbrojenia Polski do dnia dzisiejszego, nie mówiąc już o błędnej strategii polskiej w planach obrony kraju w roku 1939 i przygotowaniach do niej, bez lotnictwa i bez broni zmotoryzowanej, bez szybkiej ruchliwości i bez dużej siły ogniowej. W tymże roku 1929 rząd Witosa wysłał do Paryża swego pełnomocnika dla rokowań naftowych, mających otworzyć drogi do pomocy w walce z inflacją, mając przyspieszyć odbudowę powojenną. (C. d. n.)

† Ś.P.
inż. Stefan
Marek Neuding

Powojenna emigracja polska do Brazylii ,historycznie młoda, bo licząca nie całe 30 lat, była świeżym zastrzykiem polskości na tej gościnnej ziemi Krzyża Południa. Lata te jednak są długie jeśli chodzi o przeciętny wiek życia tych nowych emigrantów którzy przybyli tu przeważnie już w wieku dojrzałym. Nic więc dziwnego że nasza kolonia polska w São Paulo wykrusza się ostatnio szybko i spotkania nasze na cmentarzach są coraz to częstsze.

Tym razem odszedł człowiek jeszcze młody, który mógłby jeszcze długie lata służyć Polonii sanpaulistańskiej swą niespożytą energją, pracowitością, doświadczeniem i ofiarnością. Dnia 16 września zmarł po ciężkiej chorobie i 5-ciu poważnych operacjach inż. Stefan Marek Neuding, współwłaściciel i dyrektor kilkunastu przedsiębiorstw przemysłowych, budowlanych i handlowych São Paulo. Urodzony w Warszawie 59 lat temu, ukończył tam nauki średnie i Politechnikę, po wybuchu wojny przyjechał z rodziną do Brazylii, gdzie osiadając w São Paulo, z wrodzoną sobie energją, przedsiębiorczością, ciężka pracą stworzył z latami kilkanaście wielkich przedsiębiorstw, wysuwając się na czoło tutejszych sfer finansowych.

Pomimo iż wymagało to wielkiej bezustannej pracy, interesy osobiste nie przeszkodziły śp. Stefanowi Neudingowi zająć się z równą energją pracą społeczną w polskiej kolonii, biorąc udział we wszystkich niemal organizacjach, mających na celu zachowanie polskości i szerzenia w Brazylii kultury polskiej, w kraju gdzie od wielu pokoleń znajdują się jej pionierzy - emigranci.

W roku 1945 Pan Stefan Był jednym z kilku inicjatorów stworzenia polskiego Klubu 44, który od pierwszym prezesem zostaje przez dwie kadencje, przechodząc następnie do jego Rady w której członkiem pozostaje aż do końca życia.

Kiedy przed 2 laty powstaje w São Paulo Komitet Tysiąclecia Polski Chrześcijańskiej staje się jego gorliwym organizatorem, jego jednym z najbardziej czynnych członków i prezesem Komisji mającej na celu wzniesienie w São Paulo Pomnika Tysiąclecia. To w domu p. Stefana powstaje ta myśl aby kolonia polska naszego miasta uczciła tą wielką dla Polski Datę pomnikiem świadczącym dla potomności iż na tej ziemi setki tysięcy Polaków przyczyniło się swą pracą do wielkości i do rozwoju Brazylii, tego dalekiego od ich Ojczyzny kraju. To energii i staraniom Zmarłego u władz miejskich, które znały go i ceniły, jako zarówno dobrego Polaka i Brazylijczyka, udało się uzyskać teren pod budowę tego monumentu w miejscu o wyjątkowych walorach urbanistycznych przy ulicy Polonia, nie mówiąc już o Jego pomocy finansowej na ten cel.

Dlatego też kondukt pogrzebowy który sznurem dziesiątków samochodów sunął za trumną Zmarłego, w drodze na wieczny spoczynek, przejechał wolno przed Pomnikiem Tysiąclecia aby oddać hołd jego Inicjatorowi i Twórcy.

Działalność ta Zmarłego dla polskości znalazła należne uznanie i ocenę. Na początku br. został on odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi a rząd brazylijski nadał mu medal Cesarzowej Leopoldyny. Rząd Paragwaju dekorował go medalem Przyjaźni.

Nie mniej wysokie kwalifikacje fachowe - absolwentka prawa Uniwersytetu warszawskiego, kulturalne i społeczne posiada wdowa po śp. Stefanie Neudingu, Pani Weronika z domu Wieliwdowska, mając równe z mężem zamiłowania, jako wiceprezesa Klubu 44, członek Komitetu Millenium i wielu innych organizacji polskich i brazylijskich, jak np. "União Civica Feminina" gdzie jest dyrektorem i Radcą. Zmarły pozostawił, prócz żony dwóch synów, starszego, Dr prawa Andrzeja Wiktora, który mimo młodego wieku, 22 lat, już ukończył wyższe studia i współpracował z Ojcem i młodszego, równie zdolnego jak brat Ryszarda Gustawa. Starszy przed kilkoma miesiącami ożenił się z Marią Izabellą Esteves której uroda, wrodzoną słodycz i miękkość charakteru wróżą iż będzie to para która w przyszłości zastąpi tą lukę jaka powstała ze śmierci Ojca.

Nic więc dziwnego że całe społeczeństwo polskie i liczni brazylijscy przyjaciele, odczuli boleśnie tą stratę. Cały czas Jego choroby, ciągłych ciężkich operacji i walki ze śmiercią wszyscy Polacy żyli w nerwowym napięciu i oczekiwaniu na wiadomości, łudząc się do ostatniej chwili że młody jeszcze i silny organizm pozwoli zwalczyć tą nieoczekiwaną, nagłą chorobę. Niestety zły los chciał inaczej! Jedyna pociecha dla pozostałej Rodziny będzie chyba to że Zmarły pozostawił po sobie głęboki żal i pamięć jako człowiek prawy i prawdziwie dobry Polak.

J.P.P.

P. S. — Trudno mi się powstrzymać od wyrażenia głębokiego uznania i podziwu dla naszego Proboszcza, ks. Stanisława Łobazy który niósł przy Zmarłym cały czas służbę prawdziwego Pasterza katolickiego, odwiedzając Go bezustannie.

LUD
Alameda Cabral, 846
Caixa postal 155
Tel. 4-1057
Curitiba - Paraná
Brasil

Proprietário:
Congregação da Missão
Diretor:
Pe. Domingos Wiśniewski
Redator:
Pe. José Zając
GODZINY PRZYJĘĆ:
Od poniedziałku do piątku: od 8 do 12 i od 14 do 18. W soboty. od 8 do 12.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1967
W Brazylii i krajach połdn. amerykańskich ... Cr$ 5.000
W Argentynie ..... 500 pesos
W Ameryce środkowej i Północnej ..... 3 dolary
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii ..... 5 dolarów

Do poczty lotniczej dopłaca się:
Na Brazylię ..... Cr$ 1.500
Do krajów Południowo-amerykańskich ..... 4 dolary
Do U.S.A. ..... 8 dolarów
Cena egzemplarza w Kurytybie ..... Cr$ 150
Cena egzemplarza w S. Paulo i Pôrto Alegre ..... Cr$ 200

"LUD" wysyłany pocztą lotniczą można nabyć:

São Paulo: w kiosku gazetowym obok poczty głównej — (Avenida São João).
W kiosku gazetowym na stacji kolejowej LTZ (Livraria da Estação da Luz, Saguão Principal), przy wejściu do Parku.
Pôrto Alegre: w kiosku na placu Abrigo Parobé, Loja n.° 3.

Brasília: można czytać naszą gazetę w "Salão Nacional e Internacional da Imprensa, da COOPER PRESS, w Brasília Imperial Hotel"

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:

W U.S.A.: — Rev. W. Sołka, St. John Kanty Prep., ERIE, Pa.

W Argentynie: — Sñr. Juan Czaikowski, Avenida Mitre, 127, Posadas, Pcia. Misiones. Stanisław Dziewa w Gobernador Rocca i Eduardo R. Krawczyk, Floricultura Oberá calle Cordoba 267, OBERA Misiones.

W Urugwaju: — Pan Franciszek Grzywowicz, Calle Bayona, 3623, MONTEVIDEO.

WŁADYSŁAW NEUMANN

Palestyna na Widowni

Pisze się wiele w całym świecie o sytuacji na Bliskim Wschodzie ale bardzo mało o dziejach Palestyny jako ojczyzny Narodu Żydowskiego i kolebki wiary chrześcijańskiej. Dzieje te sięgają daleko w przeszłość, bo już w wieku 14-tym przed narodzeniem Chrystusa starożytny Egipt rozciąga swój wpływ na obszar zwany dzisiaj Palestyną. W 12-tym stuleciu przed naszą erą, za panowania Faraona Ramzesa II-go, kiedy starożytny Egipt był u szczytu swej potęgi, zjawia się na arenie dziejów ludzkości człowiek, który jako Kapłan świątyni Osirisa, wtajemniczony w wielkie tajemnice życia, syn siostry Faraona Ramseza II-go Hosarsiph, rezygnuje dobrowolnie z wysokich urzędów jakie piastował i jako Mojżesz wyprowadza naród żydowski, ciemiężony przez Faraonów, do ich ojcowizny ojczyzny Palestyny. Po 700 latach w piątym stuleciu przed naszą erą Palestynę zajmują Persowie, w 63 roku dostaje się Palestyna jako część Prowincji Syrii, pod panowanie Imperium Rzymskiego. Próby wyzwolenia kończą się w roku 70 naszej ery zburzeniem Jerozolimy przez Cezara Tytusa. Palestyna staje się następnie (rok 636) łupem Arabów, przeciwnie (1099) zajęta przez Krzyżowców, później przez szczepy Mameluków, dostaje się w r. 1517 pod panowanie Turcji, aż do zakończenia Pierwszej Wojny światowej.

Wielki zwrot w historii Narodu Żydowskiego datuje się od roku 1898, kiedy znany wówczas publicysta i adwokat wiedeński Dr Teodor Herzl drukuje swą odezwę pt. "Państwo Izraela". To hasło powoduje zwołanie w Bazylei (Szwajcaria), "Światowego Kongresu Żydowskiego", który to kongres postawił sobie za cel odzyskanie Ojczyzny ich przodków. Na propozycje W. Brytanii, założenia Państwa Żydowskiego w Ugandzie (Afryka) odpowiedział następny Kongres oświadczeniem "Tylko Palestyna". Podczas I wojny światowej, Anglicy hołdujący swej dwulicowej polityce ,obiecali w r. 1915 Palestynę Arabom, aby pozbyć się przeciwko Turcji (która jak wiemy walczyła po stronie tzw. "Mocarstw Centralnych" — Austro-Węgrzy, Niemcy, Bułgaria i Turcja), ale już w r. 1917 zmienili swą taktykę, aby zjednać sobie Żydów, na raczej ich kapitały milionowe w Bankach USA, obiecując im Palestynę ("Deklaracja Balfour'a"). Po kapitulacji Turcji i zdobyciu Palestyny dwulicowa polityka W. Brytanii przysparza Anglikom sporo kłopotów kiedy na konferencji w San Remo dostają "Mandat" nad tym krajem. Zaczyna się już wówczas napływ powolny ale stały Żydów do ich "Ziemi Obiecanej" przeważnie z Europy, co doprowadza do krwawych już wówczas starć z Arabami. Po zakończeniu działań wojennych w roku 1945, Żydzi w Palestynie tworzą dwie organizacje tajne wojskowe pod nazwami "Hagana" i "Zwai Leumi" i w roku 1947 "Narody Zjednoczone" (UNO) postanawiają podzielić Palestynę na Arabską i Żydowską, za zgodą Żydów ale nie Arabów. Wkrótce potem W. Brytania, mając w tym czasie sporo innych problemów w rozpadającym się Imperium brytyjskim, składa Mandat i zobowiązuje się wycofać swe wojska z Palestyny do dnia 14 maja 1848 r. W tym dniu Żydzi ogłosili niepodległość swego Państwa pod nazwą IZRAEL.

(C. d. n.)

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIĘDZY

Prof Kazimierz Mazur (PINARÉ), Zygmunt Wieskow (PAULA FREITAS), Stanisław Piłak (CAMPO NOVO), Stanisław Gazdziński Syn (TUBARÃO), Ks. Tadeusz (S. PAULO), Piotr Mierzwa Sobr. (VIRMOND), Zygmunt Kaczmarek (TUBARÃO), Teofil Flioda (ENCRUZILHADA DO SUL), Guido Muck (BELO HORIZONTE), Jean Louis Mertl (BELO HORIZONTE), Albert Terner (PORTO ALEGRE), Stefan Wierzyński (CANOAS).

OFIARY NA FUNDUSZ "LUDU"

N. N. z Orleans	NCr$ 5.00
Katarzyna Mierzanowska	NCr$ 20.00

700 alkrów dobrej ziemi

do parcelacji w Mun. Arapotí - PR oczekuje na naszych Rodaków. Cena za alkier NCr$ 400,00, połowę gotówką, resztę na raty. Odległość od Arapotí 22 km. Opieka duszpasterska zapewniona. Zgłoszenia kierować na: Paróquia de São João Batista — Arapotí - Paraná.

Komitet Tysiąclecia w S. Paulo

Ubolewa z rodziną i całym społeczeństwem polskim śmierć śp. Stefana Marka Neudinga czynnego członka Komitetu i dzielnego działacza polskiej wspólnoty na terenie sanpaulistańskim dając zarazem do wiadomości, że ten sam Komitet zaprasza wszystkich członków i społeczeństwo polskie na żałobne nabożeństwo 30 dnia śmierci, które się odbędzie dnia 14-10 o 10-tej godz. w Kościele Polskim — Axiliadora — Bom Retiro.

Przewodniczący Komitetu - Ks. St. Łobaza

Grupa Folkloru Polskiego w Paranie

ZŁOTA KSIĘGA I WOLNE DATKI NA RZECZ POLSKICH STROJÓW LUDOWYCH DLA "GRUPY FOLKLORU POLSKIEGO W PARANIE":

Stanisława Stasiak (z Arapongas)	NCr$ 50,00
Kazimierz T. Oldakowski	NCr$ 10,00
Ks. Józef Kotliński (z São Mateus do Sul)	NCr$ 50,00
Ks. Przemysław Kwas (z São Mateus do Sul)	NCr$ 50,00
Albino Gugelmin (z São Mateus do Sul)	NCr$ 50,00
SUMA	NCr$ 210,00

Staropolskie "Bóg Zapłać"! Zarząd

PROBLEMAS DO AGRICULTOR — MÃO DE OBRA CARA — ESTIAGENS — MÁS COLHEITAS.
ELIMINE ESTES PROBLEMAS E OBTENHA LUCROS CERTOS, MECANIZANDO SUA LAVOURA.

IMAG-Implementos e Maquinas Agricolas Ltda.
MOTORES DIESEL A GASOLINA DA MELHOR PROCEDÊNCIA
AGUARDAMOS SUA VISITA
WISCONSIN
AV. SETE DE SETEMBRO — 2426 — ESQUINA COM RUA CONSELHEIRO LAURINDO — CURITIBA
MICRO TRATOR ISEKI — LINHA COMPLETA EM EQUIPAMENTOS PARA IRRIGAÇÃO
MATRIZ EM SÃO PAULO

KĄCIK LEKARSKI:

"BÓL W KRZYŻU"

Tak zwane "bóle krzyża", to schorzenie na które skarży się wielu, zarówno wśród osób starszych, jak i ludzi zupełnie młodych. Cierpią na nie ludzie pracujący fizycznie jak i ci, co cały czas siedzą przy biurku. Określa się to różnymi nazwami: jedni sądzą, że to lumbago, bądź ischias, bądź choroba nerwów. Ostatnio jednak sądzi się, że właściwą przyczyną tych bólów jest wypadnięcie dysku w kręgosłupie.

Dysk będący rodzajem chrząstki, która znajduje się między kręgami pełniąc rolę amortyzatora zapobiegającego ich wzajemnemu tarciu — jest otoczony pierścieniem włóknistym utrzymującym go w miejscu. Zdarza się, że nagle w dolnym odcinku kręgosłupa ten pierścień ulega przerwaniu i wówczas dysk zaczyna przesuwać się do równoległego kanału kręgowego, uciskając na biegnące tam korzonki nerwowe. Powoduje to ostre bóle najpierw tylko w dolnej partii kręgosłupa, z czasem również w kończynie dolnej. Następuje niekiedy wykrzywienie boczne kręgosłupa.

Przyczyna tych zmian zwyrodnieniowych jest jeszcze dzisiaj nie znana. Czasem przerwanie może spowodować jakiś nagły uraz — na przykład dźwignięcie. Jednocześnie z uwagi na to, że częściej cierpią na dysk mieszkańcy miast niż wsi, istnieją pewne przypuszczenia, że sprzyja tym zmianom właśnie unikanie wysiłku fizycznego (dzięki różnym ułatwieniom cywilizacyjnym), co powoduje osłabienie sprawności mięśni.

Dolegliwości związane z wypadnięciem dysku mają charakter cykliczny. Silne "bóle krzyża", które występują w momencie przerwania się pierścienia, po pewnym czasie znikają. Potem następuje tak zwany drugi epizod: ponawiającym się bólom krzyża, już silniejszym towarzyszy ból nogi. Rozpoczęte w tym wczesnym okresie leczenie zachowawcze daje w wielu przypadkach pozytywne wyniki. Chorego umieszcza się na wyciągu, żeby spowodować wskoczenie dysku między kręgi; z czasem następuje zrośnięcie przerwanego pierścienia, który ten "wyskok" spowodował. Po leczeniu szpitalnym konieczne jest postępowanie profilaktyczne przeciwdziałające nawrotom. Istnieją w tej dziedzinie dwie tendencje lekarskie: stosowanie gorsetu albo specjalnej gimnastyki, wykonywanej najpierw pod jachowym okiem, potem już samodzielnie. Niektórzy lekarze i zdaje się słusznie — wyczają noszenie gorsetu w przypadku "dysku" za szkodliwy przeżytek, ponieważ powoduje on osłabienie układu mięśniowo-więzadłowego. To z kolei skazuje chorego na stałe przykucie do gorsetu z tej prostej przyczyny, że po zdjęciu grozi nawrotem cierpienia. Natomiast specjalne ćwiczenia gimnastyczne, jak również pływanie, wzmacniają pas biodrowy do tego stopnia, że staje się on sam niejako gorsetem przywracającym człowiekowi sprawność.

Zdarzają się jednak, mimo leczenia zachowawczego, nawroty "bólów krzyża", trwające po kilka miesięcy. Co robi się wówczas?

Jeżeli leczenie zachowawcze nie zlikwiduje schorzenia, bolący dysk należy usuwać operacyjnie. Należy w tym miejscu podkreślić, że operacja jest absolutnie konieczna i niezwłoczna w takich przypadkach, kiedy na skutek całkowitego wypadnięcia dysku do kanału kręgowego następuje niedowład stopy lub zaburzenia w oddawaniu moczu. W przeciwnym razie grozi trwałe kalectwo.

DUTER
PHILIPS-DUPHAR z Holandii wypuściła na rynek brazylijski skuteczny środek bakteriobójczy DUTER, zawierający "Trifenil Hidróxido de Estanho".
Dla zwalczania: CZARNYCH PLAM NA KARTOFLACH, POMIDORACH i CEBULI oraz WIĘDNIĘCIA LIŚCI MARCHWI.
DUTER jest mniej szkodliwy niż inne środki tego rodzaju.
ROLNIKU!!! Broń swoich roślin. Używaj DUTER. W razie jakiejkolwiek wątpliwości zwracaj się do przedstawicieli w Paranie i Santa Catarina:
Busche & Lepper S/A.
COM. e IND.
Av. Visc. de Guarapuava, 3070 — Fone: 4-3331
CURITIBA — PARANA

Paczki PEKAO DO POLSKI
Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w POLSCE
POMOC
przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz PACZKI SPECYFIKOWANE wg. katalogu.
PEKAO posiada Paczki: żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla Pań, Panów i Dzieci, maszyny do szycia, maszyny dziewiarskie, lodówki, sprzęt motorowy tj. samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy tj. krowy, świnie, węgiel, koks, meble i wiele innych rzeczy...
WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW AMERYKAŃSKICH
GOTOWE DO ODBIORU APARTAMENTY I DOMKI
Po informacje i Katalogi należy zgłaszać się do:
PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez PEKAO New York,
p. Haliny BERGMAN,
SÃO PAULO
Caixa Postal Nr 5127, Tel.: 52-87-29

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

Nikt nie podsłucha

Szyfrowanę rozmowy telefoniczne można przeprowadzić przy użyciu specjalnego aparaciku, przymocowanego do mikrofonu i oferowanego przez jedną z firm amerykańskich. Zespół przy mikrofonie tak zniekształca głos rozmówców, że niemożliwe jest zrozumienie jego słów. Z kolei zespół przy słuchawce, z tych zniekształconych tonów, odtwarza rzeczywisty głos rozmówcy z drugiej strony.

Każdy komplet tego rodzaju urządzenia składający się z dwóch zespołów dla mikrofonu i dwóch dla słuchawek ma inne właściwości zniekształcenia głosu. Nie może więc być mowy o zastosowaniu podsłuchu do podobnej aparatury.

Nowy filtr do papierosów

Po ośmiu latach pracy w swoim domowym laboratorium nieznany dotychczas bliżej chemik z New Jersey obwieścił w zeszłym tygodniu, że wynalazł filter, który usuwa dwie trzecie smoły i nikotyny przedostających się obecnie z dymem do płuc palaczy papierosów, a mimo to nie zabija on smaku tytoniu. Chemikiem tym i wynalazcą jest 56-letni Robert L. Strickman, a wspomaga go wydział medyczny Uniwersytetu Columbia, na który przelał wszelkie prawa do eksploatacji licencji swego wynalazku.

Kaganek

Na terenach, gdzie trudno było zdobyć drzewo, jak np. w krajach pustynnych lub podbiegunowych, od tysięcy lat ludzie używali do oświetlania kaganków, czyli lamp oliwnych. Najwcześniej zastosowali je do oświetlania Egipcjanie, Grecy, Eskimosi. Kaganek to po prostu glinianie lub metalowa miseczka, napełniona tłuszczem z zanurzonym w nim knotem. Lampa oliwna dawała światło nikłe, przy czym okropnie kopciła.

Świeca

Jeszcze nie skończyła się epoka łuczyw i kaganków, gdy pojawił się nowy rodzaj oświetlenia — świeca. Na luksus używania świec woskowych mogli sobie wówczas pozwolić królowie, książęta i ludzie bogaci. Biedacy dalej świecić musieli kagankami, łuczywami lub w najlepszym razie świecami łojowymi.

Technika i Serce

Około 10 000 ludzi nosi dziś pod powłoką brzuszną mały aparat, który poprzez impulsy elektryczne pobudza ich serce do rytmicznej pracy. Aparaty te jak dotąd pracują na bateriach, które po 2 - 3 latach muszą być wymienione. Źródłem energii w tych bateriach jest pluton — 238.

Upaństwowione wraki

Rząd australijski wydał dekret, na mocy którego wszystkie wraki statków, które zatonęły w XVI i XVII w. na wodach terytorialnych Australii stanowią własność państwa.

Przyczyną tego kroku była działalność płetwonurków — indywidualnych i całych przedsiębiorstw, w wyniku której cenne przedmioty z zatopionych okrętów o dużej wartości historycznej i naukowej stawały się łupem śmiałych poszukiwaczy i były wywożone za granicę.

Turyści amerykańscy

Mimo nalegań ze strony czynników washingtońskich, aby najpierw zobaczyć własny kraj, daje się zauważyć masowy wyjazd Amerykanów za granicę. Przewiduje się, że ponad 18 milionów Amerykanów wyjedzie w tym roku poza granice kraju i wyda prawie 5 bilionów dolarów w czasie tych podróży. Wiele z tych dolarów pozostanie w obcych rękach po powrocie turystów i będzie miało dodatkowy ujemny wpływ na amerykański bilans płatniczy.

Amerykańskie biura podróży obliczyły, że jeden milion 570.000 Amerykanów zwiedziło Europę w ubiegłym roku, czyli procentowo więcej aniżeli jakąkolwiek inną część świata. W czasie swoich podróży po Europie, Amerykanie wydali przeciętnie 583 dol. na osobę. Największa ilość turystów amerykańskich zwiedziła Anglię, Francję, Niemcy oraz Italię.

Z USA do Kanady

Kanadyjski urząd imigracyjny raportuje, iż w roku ubiegłym wyemigrowało ze Stanów Zjednoczonych do Kanady 16.154 obywateli amerykańskich, których etniczne pochodzenie jest jak następuje: 7.762 Brytyjczyków, 2.742 Niemców, 1.041 Francuzów, 675 Żydów, 506 Włochów, 483 Holendrów, 358 Szwedów, 298 Polaków i 228 Murzynów.

PROMIENIE GAMMA wykrywają złodzieja

Nowoczesna kryminalistka coraz częściej korzystą z najnowszych zdobyczy nauki. W walce z przestępczością zastosowano po raz pierwszy promienie gamma powstające przy rozpadzie pierwiastków promieniotwórczych.

W Wiedniu, w Akademii Medycznej, w Instytucie Patologii, od dłuższego czasu grasował nieuchwytny złodziej. Kradł pieniądze i różne wartościowe przedmioty z palt z szatni i z marynarek wiszących w pokojach Instytutu oraz opróżniał damskie torebki pozostawione na małą chwilę w pustym pomieszczeniu. Złodziej, choć bezczelny, był jednocześnie bardzo ostrożny i zręcznie omijał wszelkie zastawione na niego zasadzki.

Złoty drucik z promieniotwórczym uranem

Z pomocą w wykryciu rabusia przyszła nauka o materiałach radioaktywnych (rozszczepialnych). Naukowcy sporządzili drucik złoty zawierający pewną ilość promieniotwórczego uranu. Oczywiście stopień promieniowania był tak ustalony, żeby nie szkodził zdrowiu i życiu ludzi, ale mógł być zarejestrowany przez licznik Geigera.

Taki właśnie licznik Geigera umocowano nad drzwiami wyjściowymi z Instytutu. Połączono go z syreną alarmową umieszczoną w portierni w ten sposób, że licznik, rejestrując materiał promieniotwórczy, jednocześnie uruchamiał syrenę alarmową. Teraz drut promieniotwórczy znalazł się w portfelu, w płaszczu wiszącym w szatni.

Złodziej nie przeczuwając podstępu, szybko zauważył, że ktoś nie wyjął pieniędzy z kieszeni palta. Za chwilę portfel był już w jego posiadaniu. Przestępca z łupem skierował się w stronę wyjścia.

Dalszy ciąg łatwy do przewidzenia. Kiedy złodziej przechodził pod licznikiem Geigera, promienie gamma emanowane przez złoty drucik, uruchomiły mechanizm. Rozległ się głos syreny, portier wyskoczył z pomieszczenia i zatrzymał złodzieja. W jego kieszeni znaleziono złote pieniądze.

W ten sposób ujęto przestępcę, który od dłuższego czasu specjalizował się w okradaniu szatni wyższych uczelni i szpitali. Dowiedziono mu 39 podobnych kradzieży.

"Computer" i radiowozy

W Stanach Zjednoczonych przeciętnie rocznie skradzionych zostaje ponad 30.000 samochodów. Ponad 80.000 kierowców aut jest poszukiwanych przez policję z powodu większych lub mniejszych wykroczeń drogowych.

Oczywiście nie ma mowy, żeby jakikolwiek policjant był w stanie zapamiętać choć część numeracji poszukiwanych wozów i ich wygląd, bądź cechy szczególne. Natomiast "computer" (taka jest nazwa "mózgu elektronicznego") odpowiednio skonstruowany, bez trudu rejestruje w swojej elektronicznej pamięci wszystkie podstawowe dane o tych 11.000 poszukiwanych pojazdów.

Do pomocy "computera" policja, gdy wyrusza na polowanie na złodziei skradzionych wozów, potrzebuje zaledwie dwa radiowozy z urządzeniem telewizyjnym, lub po prostu z kolorowymi kofałówkami. Samochody policyjne ustawia się na trasie, gdzie ponuje największy ruch i gdzie w ciągu kilku dni większość wszystkich wozów musi choć raz przejechać. Takim miejscem w Nowym Jorku (tam bowiem po raz pierwszy zastosowano to urządzenie) jest wielki most na rzece Hudson, łączący dzielnicę Manhattan z innymi częściami miasta.

Wozy policyjne zajmują stanowiska — jeden przy wjeździe na most, drugi na końcu. Policjant w pierwszym wozie nadaje do "computera" numery wszystkich aut, wjeżdżających na most. Jeśli wśród tych wozów jest samochód poszukiwany przez policję "mózg elektroniczny" w ciągu pięciu sekund zawiadamia o tym drugi radiooddbiornik, czekający na końcu mostu. Tylko pięciu sekund potrzebuje mózg elektroniczny, żeby porównać podany mu numer wozu z pozostałymi 110 tysiącami numerów, zarejestrowanych w elektronicznej pamięci.

Złodziej jadący skradzionym samochodem jest zatrzymywany w momencie, gdy chce zjechać z mostu. Nie ma żadnych szans ucieczki. Z przodu i z tyłu policja, po bokach — woda.

W ciągu paru dni ujęto na moście przeszło tysiąc złodziei samochodowych.

Urządzenie działa bardzo szybko, jest zupełnie proste w obsłudze i co najważniejsze — nigdy się nie myli. Działa bezbłędnie.

"N. i K."

Farmacia e Drogaria Stellfeld
Matriz: Praça Tiradentes, 530
Filiais: Rua Riachuelo, 138 e PARMASTEL, Travessa Oliveira belo, 71
Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurytybie i są godne zaufania.

Rádio Cambijú Ltda.
ZY 5 - 27 - Kc/s - 1950 — A VOZ CATÓLICA DO PARANÁ
Boa música, Clube dos Sócios, Têrço em Familia, Hora da Música Pocnêsa (aos domingos das 15 às 16 horas), Homenagens, Aniversários, Avisos e Recados para Amigos.
ARAUCÁRIA — FONE:109 — PARANÁ

FARTUSZKI - PŁÓTNA - "MALHAS" - POŃCZOCHY - RĘCZNIKI - KOSZULE — Najniższe ceny w mieście.
Przed zakupem prosimy zbadać ceny w
Casa Hoffmann
Skład i Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawniej Praça da Ordem) — Fone: 4-1698 — CURITIBA

Casa Pavão
Hipolita Dopieralskiego
Rua Mal. Floriano, 511
Curitiba — Paraná
Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

AUTO LONDRINA
DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
MECÁNICA DE AUT

ŻYCIE RELIGIJNE:

DWUDZIESTA NIEDZIELA PO ZIELONYCH ŚWIĄTKACH

Ewangelia św. zapisana u św. Jana w rozdziale 4

W on czas: był pewien dworzanin królewski, którego syn chorował w Kafarnaum. Ten gdy usłyszał, że Jezus przyszedł z Judzkiej ziemi do Galilei, poszedł do Niego i prosił Go, aby przyszedł uzdrowić syna jego, bo zaczynał umierać. Rzekł tedy do niego Jezus: Jeśli znaków i cudów nie ujrzycie, nie wierzycie. Rzekł do niego ów dworzanin: Przyjdź, Panie, zanim syn mój umrze. Rzekł mu Jezus: Idź, syn twój żyje. Uwierzył człowiek słowom, które mu powiedział Jezus i odszedł. A gdy on już powracał, zabiegli mu słudzy, i oznajmili, że syn jego żyje. Zapytał ich tedy, o której godzinie mu się polepszyło. I powiedzieli mu, że wczoraj o siódmej godzinie opuściła go gorączka. Poznał tedy ojciec, że o tej godzinie rzekł mu był Jezus: Syn twój żyje, i uwierzył sam i cały dom jego.

CHOROBY CIELESNE I MORALNE

Choroby moralne są częstsze niż cielesne. Wielu wcale nie przechodziło żadnej choroby fizycznej — ani jako dzieci, ani w wieku młodzieńczym i rzadko w męskim.

Niemowlęta przychodzą zwyczajnie na świat zdrowe na ciele, ale żadne z nich nie jest zdrowe na duszy. Przynoszą bowiem na świat trąd grzechu pierworodnego. A choć woda Chrztu św. ten trąd zmywa, dusza zostaje osłabiona, kryjąc zarodki skłonności więcej do złego niż do dobrego — z tego nigdy się nie uleczy. Z latami skłonności te coraz silniej się odzywają.

U dziecka pojawiają się skłonności do gniewu, do dąsań, do próżności, do zwad i bitek — a nieraz jest ono tak uparte, że i rózga nie pomoże. Klamstwo idzie mu gładko, wymówek mnóstwo znajdzie, a do modlitwy jest bardzo leniwe.

Później jest jeszcze gorzej, bo te skłonności podniecają okazje, złe przykłady, które wywabiają je z gniazda duszy i że żądze podniecają.

Choroby moralne u młodzieży są niebezpieczniejsze, niż cielesne. Jak dziecko zachoruje, samo skarży się matce i złemu łatwo można zaradzić. Chore na duszy — ukrywa się, nie da znać, nie da poznać co mu jest, nieraz blaguje a przez to niemożliwe prawie staje się wyleczenie. Lekarstwa duchowego nie chce przyjąć tj. nie chce posłuchać, nie chce przyjąć rady ani wskazówek.

Choroby duszy są zgubniejsze aniżeli ciała: Niemoc moralną bowiem choćby ustąpiła — pozostawiła po sobie ślady. Traci się bystrość umysłu, bystrość ducha, umysł staje się ociężały, czuje się stręt do nauki, do wysiłku. Do takich chorób nie łatwo znaleźć lekarza tj. takiego, który by umiał pozyskać zaufanie, wejść w serce, rozglądnąć się po nim. Dalej — słabości duszy łatwiej narażają na "zarażenie" i "zakażenie" przez zły przykład, złe towarzystwo, książki niemoralne, widowiska itd.

Lekarstwami na choroby duszy jest czujność, modlitwa, dobry pokarm (szukać tego co jest dobre, wzniosłe, szlachetne, budujące), dobry przykład w domu ze strony rodziców i starszych.

Ks. A. W.

Nowe Nabrzeże w Szczecińskim Porcie

(KAI) — W porcie szczecińskim uruchomiono za naciśnięciem guzika systemy taśmociągów do przeładunku węgla na Nabrzeżu Wałbrzyskim. Nabrzeże to wyposażone jest w wieże przesypowe i inne urządzenia umożliwiające przeładunek węgla z barek, z wagonów na statek i odwrotnie. Urządzenia te — to dzieło polskich projektantów i wykonawców. Oddanie do użytku tej inwestycji pozwoli znacznie usprawnić przeładunki węgla w porcie szczecińskim.

Lekarstwo przeciw pijaństwu

Nałóg pijaństwa poniża człowieka i niszczy jego zdrowie, doprowadzając go do najbardziej upokarzającej sytuacji, m. in. do występku i do grzechu.

"Instituto Quimico Campinas S. A." wypuścił na rynek farmaceutyczny produkt "NECROETIL", lekarstwo w proszku, przeznaczone na leczenie nałogu pijaństwa.

Lek ten posiada wielki zasięg społeczny, sprowadza bowiem człowieka na nowo na łono rodziny, religii i społeczności ludzkiej. "NECROETIL" można dawać bezpiecznie do zażycia nałogowym pijakom, ponieważ nie posiada ani smaku ani zapachu.

"NECROETIL" można nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach.

"NECROETIL" jest produkowany przez "Instituto Quimico Campinas S. A." i znajduje się na składzie przy Praça Porto Alegre, 405, Fone: 4-9578, Caixa Postal, 695, — CURITIBA — PARANÁ.

PEWNIE TANIO

P.K.O. - WARSZAWA

SWOBODNY WYBÓR

Paczki albo Złotówki

Angielskie wyroby płócienne przesyłamy przez

TAZAB — LONDON

EMPR J. RAJIC

Praça da Sé, 399 — Tel.: 36-8530

SAO PAULO, Caixa Postal 3950

RUSSIA
RUMANIA
JUGOSLAVIA

Despachamos pacotes com alfândega já paga, recebedor não paga nada

IKKA — BUDAPEST TUZEX — PRAHA
GENEX — Berlin
V/O VNESHPOSYLTORG — MOSKWA

inclusive café para Itália

Despachamos pacotes até 10 kilos

W KILKU ZDANIACH:

Konferencja prasowa ks. biskupa rubina o nadchodzącej sesji synodu biskupów

12 września odbyła się w Sali Prasowej Watykanu ogólna konferencja prasowa Sekretarza Generalnego Synodu Biskupów J. E. Ks. Biskupa Władysława Rubina, który w obszernym skrócie poinformował zgromadzonych dziennikarzy różnych krajów o szczegółach Synodu Biskupów, który rozpocznie się w Rzymie 29 września. Zainteresowanie prasy konferencją było duże. Około 150 dziennikarzy, reprezentujących różne pisma i agencje prasowe wypełniło "Sala Stampa". Przybyli także przedstawiciele radia i telewizji włoskiej, która tego samego dnia wieczorem nadała obszerny reportaż z konferencji.

W obszernym referacie, którego tekst wręczono obecnym dziennikarzom, ks. biskup Rubin mówił najpierw o członkach Synodu Biskupów. Będzie ich w sumie 197, z Afryki, Ameryki, Azji, Australii i Oceanii, oraz Europy. 135 członków Synodu pochodzić będzie z wyboru konferencji episkopatów poszczególnych krajów, 13 reprezentantów będzie Kościoły Wschodnie, 13 kardynałów wchodzi do Synodu z Kongregacji Kurii Rzymskiej, 10 członków Synodu stanowić będą reprezentanci Unii Przełożonych Generalnych zgromadzeń zakonnych, 25 pochodzi z nominacji Ojca świętego oraz 1 — Sekretarz Generalny Synodu — wchodzi z urzędu. Pośród przedstawicieli Konferencji Episkopatów 31 pochodzi z Afryki, 42 z Ameryki, 17 z Azji, 5 z Australii i Oceanii oraz 40 z Europy.

Przedmiotem obrad Synodu będzie pięć zasadniczych tematów: zasady, mające kierować pracami nad reformą Kodeksu Prawa Kanonicznego, seminaria duchowne, zwłaszcza uprawnienia Konferencji Episkopatów w zakresie kształcenia kleryków oraz wykładowców, dalsze zmiany w reformie liturgii mszalnej, ateizm oraz z drugiej strony pewne niebezpieczne tendencje we współczesnych badaniach teologicznych, wreszcie sprawa małżeństw mieszanych.

Ks. Biskup Rubin omówił dość szczegółowo każdy z wymienionych pięciu tematów, przewidywanych jako treść obrad Synodu, zakreślając naturalnie tylko ich ogólne ramy, których treść wypełni sam Synod. Szczególnie dużo uwagi poświęcił reformom liturgicznym, sprawie seminariów duchownych, sprawom doktrynalnym i małżeństwom mieszanym, podkreślając przy potrzebie zachowania autorytetu Kościoła jednocześnie wagę miłości bliźniego jako motoru wszelkiego działania w dialogach i w poszukiwaniu prawdy.

Następnie ks. biskup Rubin podał prasie kalendarz zajęć Synodu, który będzie trwał okrągły miesiąc zaczynając się od 29 września, a kończąc 29 października. W ciągu tych czterech tygodni omówione zostaną na Synodzie wymienione tematy. Sesje ogólne Synodu odbywać się będą codziennie przed południem z wyjątkiem niedziel i świąt, obrady w komisjach Synodu odbywać się będą po południu. Przy Synodzie utworzony zostanie Komitet Prasowy, złożony z trzech biskupów, Sekretarza Generalnego, Sekretarza Specjalnego oraz Dyrektora Biura Prasowego. Komitet ten ogłaszać będzie codziennie biuletyn prasowy, który dziennikarze będą mogli otrzymywać w Komitecie. Przewiduje się również periodyczne konferencje prasowe o Synodzie, których udzielać będą członkowie Synodu wyznaczeni przez przewodniczącego. Na tych konferencjach omawiany będzie przebieg i wynik dyskusji nad poszczególnymi tematami na Synodzie.

Z kolei liczni dziennikarze stawiali ks. biskupowi Rubinowi pytania dotyczące szczegółów omówionego programu obrad Synodu. W odpowiedzi na pytanie o skład imienny członków Synodu mianowanych przez Ojca św. ks. biskup Rubin wymienił ich nazwiska. Są to: kardynał Lercaro, kardynał Traglia, kardynał Jaeger, kardynał Roy, kardynał Garonne, kardynał Carpino, kardynał Samore, kardynał dell'Acqua, kardynał Renerd, kardynał Browne, kardynał Felici, kardynał Brennan, kardynał Gori, arcybiskupi i biskupi Attipetty, Gonzalez Martin, Scherer, O'Connor, Carraro, Charrière, Doumith, Ntuyahaga, Sheen, Ojcowie Ciappi i Bertrams. Kwestia głosu doradczego czy decydującego członków Synodu zostanie rozstrzygnięta przez Ojca świętego. Na inne pytania dotyczące już tylko drobnych szczegółów, ks. biskup Rubin odpowiadał swobodnie i wyczerpująco, na niektóre o charakterze technicznym, odpowiadał Dyrektor Biura Prasowego Mons. Valaine.

W Konferencji prasowej wzięli udział dziennikarze angielscy i amerykańscy oraz także holenderscy i niemieccy. Zapowiedziano ogłaszanie — oprócz języka włoskiego — także biuletynów prasowych w przekładach francuskim, angielskim i hiszpańskim, jednak trudność techniczną stanowi dostatecznie szybkie a jednak ścisłe i dokładne przetłumaczenie — czasami trudnych tekstów — na języki obce.

Konferencję zamknął — dziękując ks. biskupowi Rubinowi oraz zgromadzonym dziennikarzom — Dyrektor Biura Prasowego Mons. Valeinc.

WIEŚCI Z POLSKI

Polityka populacyjna w Polsce i Rumunii

(FEI) — W przeciwieństwie do rządu Gomułki, który od 1958 r. prowadzi szeroką kampanię antypopulacyjną przeciwko "nadmiernej" ilczbie urodzin dzieci i mało troszczy się sprawami macierzyństwa i opieką nad dzieckiem, rząd rumuński stosuje zupełnie inną praktykę. Dowiadujemy się o tym z audycji Radia Warszawa — (26.8.). Okazuje się, że w Rumunii matka i dziecko otoczone są wszechstronną opieką państwa. Matce pracującej udzielają władze 13-tygodniowego urlopu i "stałych dodatków rodzinnych".

Od ubiegłego roku — jak informuje Radio Warszawa — wprowadzono ponadto "dodatkowe zapomogi urodzinowe po 1 000 lei na każde dziecko i to bez względu na to, czy matka pracuje". Rodziny posiadające troje i więcej dzieci, płacą o 30 proc. niższy podatek od dochodów. "Na pomoc kobiet w ciąży dodatki rodzinne i dla dzieci, jak i na opiekę nad matką, nie licząc wydatków na żłobki i leczenie, przeznacza się w Rumunii aktualnie ponad 3 miliardy lei rocznie".

W Gdańsku i Szczecinie czy Katowicach?

(FEI) — Lokalni patrioci na Górnym Śląsku — pisze warszawskie "Życie Gospodarcze" (27.8.) — oburzają się, kiedy czytają lub słyszą zdania tego typu: "Na Wybrzeżu buduje się statki".

Twierdzą oni, że jeśli już gdzieś okręty powstają, to właśnie w Katowicach, a w Gdańsku czy Szczecinie właściwie tylko spuszczane są na wodę a to wskutek niedopatrzenia natury, która pozbawiła Katowice dostępu do morza. Na Śląsku wytwarza się bowiem 60 - 70 procent wartości całego statku z blachą kadłubową i silnikami okrętowymi włącznie.

Jeden z ostatnich numerów warszawskiej "Polityki" — (2.9.) informuje, że w ciągu pierwszych sześciu miesięcy br. oddano do eksploatacji 24 statki o tonażu 196.000 DWT. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego wybudowano o 3 statki więcej.

Dlaczego brak jest nauczycieli na wsi?

(FEI) — Na pytanie to stara się odpowiedzieć warszawski "Dziennik Ludowy" (27 - 28.8.), stwierdzając m. in., że "zasadniczą przyczyną deficytu nauczycieli na wsi jest brak mieszkań". Chociaż na ten cel przekazano ze składek ludności pół miliarda złotych, jednak "tych społecznych pieniędzy nie można spożytkować ze względu na małą moc przerobową przedsiębiorstw budowlanych".

A "potrzeby mieszkaniowe nauczycieli wiejskich — pisze dziennik — są rzeczywiście ogromne". Należałoby dla nich wybudować około 80.000 izb mieszkalnych. Dotąd jednak "w imię osobliwie pojmowanych oszczędności przy budowie nowych szkół oddawano do użytku po jednym mieszkaniu dla nauczycieli lub też rezygnowano z ich budowy całkowicie. Tymczasem przeciętna szkoła podstawowa na wsi zatrudnia 5 - 7 pedagogów".

Konie Polskie na Rynkach Światowych

W ciągu roku licząc od lipca 1966 r. stadniny w Wielkopolsce sprzedały 189 koni za prawie 9 mln zł. Średnia cena rasowego konia przekracza 46 tys. zł, natomiast najdroższe konie osiągają wartość luksusowego samochodu. Województwo poznańskie należy do największych eksporterów koni, które tu właśnie osiągają najwyższe ceny. Odmiennymi polskich koni są m. in. Austria, Belgia, Egipt, Francja, Holandia, India, Kanada, Meksyk, Niemiecka Republika Demokratyczna, Niemiecka Republika Federalna, Stany Zjednoczone Ameryki Płn., Szwecja i Związek Radziecki.

Dyplomy z Wyróżnieniem na Uniwersytecie Jagiellońskim

(KAI) — Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego podpisał ostatnio kilka dyplomów absolwentów tej uczelni, które różnią się od normalnych tego typu dokumentów. Są dużo większe, mają inny kształt oraz czerwony nadruk. Są to pierwsze w Polsce "dyplomy z wyróżnieniem". Krakowska "Jagiellonka" zainicjowała tę oryginalną formę nagradzania studenckiej pilności i pracowitości. Dyplom z wyróżnieniem mogą otrzymać absolwenci, legitymujący się wyłącznie stopniami bardzo dobrymi i dobrymi za cały okres studiów.

Dziennik łódzki o Polakach na Syberii

(FEI) — O sprawach, związanych z Syberią — pisze "Dziennik Łódzki" (13-14.8.) — niełatwo pisać. "Była ona nie tak dawno widownią krwawej udręki tysięcy ludzi... Sprawy te są jeszcze zbyt świeże, by można było spokojnie oddać się historycznym wspomnieniom". I jakoby tylko dlatego dziennik ten ogranicza się do okresu carskich zesłań Polaków na Syberię, nie wspominając o masowym wywozie ludności z ziem polskich w latach 1939 - 1941 oraz 1944 - 1946, z których wiele dotąd jeszcze przybywa na Syberii. Dowiadujemy się zresztą o tym z końcowych ustępów artykułu.

"W Autonomicznym Okręgu Buriańskim — pisze wspomniany dziennik — którego stolicą jest 11-tysięczne miasteczko Ust-Orda, był do niedawna we wsi Wierszyna polski kołchoz. W związku z akcją powiększania gospodarstw, kołchoz ten włączono do większego organizmu. Sekretarzem komitetu jest tam Polak. Dzieci 3 000 naszych rodaków uczą się w miejscowej szkole ojczystej mowy i historii. Wątpię jednak — pisze autor artykułu — czy któreś z nich, gdy dorośnie, zechce wrócić do kraju swych przodków". Skąd się wzięli w tym miejscu Syberii Polacy, dziennik nie informuje.

Echa dożynek w Warszawie

(FEI) — Z doniesień radia i prasy polskiej dowiadujemy się, że organizowane od szeregu lat przez komunistów ogólnokrajowe dożynki odbyły się w niedzielę, 3 września na Stadionie Dziesięciolecia w Warszawie. Uczestniczyło w nich jakoby około 50.000 "żniwiarzy", którzy — jak informuje "Dziennik Ludowy" — przybyli do stolicy "36 pociągami specjalnymi" i setkami autobusów".

"Wielkie to widowisko artystyczne" — pisze wspomniany dziennik — wzbudziło duże zainteresowanie nie tylko wśród ludności stolicy, ale również i zagranicznych turystów, "zwłaszcza Polonii, której grupy z różnych krajów uczestniczyły w "święcie plonów". Inne pismo, "Gazeta Handlowa" (nr 69), informowało, że zaopatrzeniem tysięcy gości, którzy brali udział w dożynkach, zajął się uspołeczniony handel warszawski, "kierując na miejsce masowych imprez 45 kiosków na samochodach". Stadion Dziesięciolecia obsługiwało 15 samochodów "każdy ze 100 kilogramami kiełbasy i odpowiednią ilością bułek i chleba". Na innych samochodach znajdowały się napoje chłodzące, wyroby cukiernicze, owoce itp.

Ponad 140 Statków z Silnikami Cegielskiego

(KAI) — Po morzach świata pływa już przeszło 140 statków z silnikami wyprodukowanymi w zakładach "Cegielskiego" w Poznaniu. W br. fabryka wyeksportuje 7 silników napędu głównego. Wzrastają także zagraniczne dostawy części zamiennych do silników, które w br. wyniosą 21 proc. całego eksportu zakładów.

DZIAŁ POETYCKI:

Gdy Pragniesz...

Gdy pragniesz uwić swe szczęście
Jak ta maleńka ptaszyna,
Na nic odwaga i pięście,
Jeśli bez Boga zaczynasz.

Być może dobrobyt uścielesz,
Ale bez Bożej pomocy
Nacieszysz się nim niewiele, —
To poznasz, gdy będziesz w niemocy.

Wtedy wzrok zwrócisz — być może,
On Cię pocieszy — pamiętaj!
Gdy nawet na obcym ugorze,
Moc Jego jest niepojęta!

Pragnij podążać od wiosny
Z Jego Imieniem — wśród burz;
Będziesz i w troskach radosny —
W Jego moc losy swe złóż.

Felicja Oświt-Grzegorzewska

Adubos Paraná S/A

Instalações próprias: área 34.000 m2.
RODOVIA FEDERAL BR 116 KM 0. (VILA FANY)
(Antiga BR-2) Esq. Mal Floriano — Caixa Postal, 184

FONE: 4-3459 — TELEGRAMAS: "AUBOS"
CURITIBA — PARANÁ — BRASIL

Auto Vidros Curitiba

O MELHOR PREÇO — A MELHOR TÉCNICA
VIDROS ORIGINAIS PARA AUTOMÓVEIS — ÔNIBUS E CAMINHÕES

Canaletas-Borrachas-Acessórios

COLOCAÇÃO E ATACADO

NOVAS E AMPLAS INSTALAÇÕES

Av. Visconde de Guarapuava, 3273 - Fone: 4-5095

CURITIBA — PARANÁ

Polonia Zagraniczna!!!

ARGENTYNA:

Polska Audycja Radiowa

Dnia 15 sierpnia br. została nadana przez rozgłośnię Radio America w Buenos Aires, w ramach programu "El Galeon de la Juventud", polska audycja pt. El Milagro del Vistula. Program ten jest zorganizowany przez zespół młodzieży argentyńskiej i jest przeznaczony dla najszerszych młodych kół. Jorge Alberto, Nestor Nuvet i Meli Llou to główne filary zespołu — sympatyczna trójka, w której ręku leżały zapowiedzi i przebieg polskiej audycji.

Audycja rozpoczęła się prastarym Hejnałem Mariackim, po czym zabrał głos Prezes Związku Polaków Dr Tadeusz Słodyk, który — nawiązując do rocznicy Cudu nad Wisłą — w krótkim a treściwym przemówieniu dał syntezę zbrojnego czynu polskiego w dniu 15 sierpnia 1920 r. i wypuklił jego znaczenie nie tylko dla historii Polski ale również dla całej Europy. W tym dniu bowiem rozegrała się u bram Warszawy nie tylko walka zbrojna ale walka dwu idei: idei wolności z destrukcyjną filozofią nienawiści.

Umieszczenie polskiej audycji w programie przeznaczonym dla młodzieży ma doniosłe znaczenie bo myśl przewodnia przemówienia Dra Słodyka przedostała się do szerokich kół "Młodych" w Argentynie.

AUSTRALIA:

Chór Krajan

W 1962 roku założony został chór polski w Kanberze i Queanbeyan pod nazwą "Krajan". Stało się to dzięki niestrudzonym staraniom i opiece, ks. Karola Warzechy, znanych polskich działaczy społecznych na obu terenach i młodego dyrygenta, który w tym czasie przybył z Polski. Wprowadził on nowy repertuar chórowy, wzbogacając nim program pieśni kościelnych i świeckich. Oba chóry jako jeden zespół śpiewaczy, liczyły ponad 60 osób. Patronem zespołu został św. Michał Archanioł.

Działo się to wszystko w 1962 roku, w okresie wielkiego wysiłku Polaków do przygotowań obchodów uroczystości z okazji Millenium Polski.

W latach 1963-1966 uczestniczył co roku w "Wieczorach Kolęd", które organizowane były przez miejscowe Komitetu Millenium. W roku Tysiąclecia Chór Krajan wystawił Misterium Millenijne — inscenizację, specjalnie ułożoną na tę Wielką Rocznicę. Organizował wieczorki, krzewiąc polskość i rodzimą tradycję pieśnią ojczystą na akademiach i koncertach. Przez okres pięciolecia, Chór opracował i wykonał w sumie razem około stu pieśni religijnych i świeckich.

WIELKA BRYTANIA:

Niewesołe Liczby

Organ Związku (polskich) Kupców, Przemysłowców i Właścicieli Nieruchomości w Wielkiej Brytanii, "Wiadomości Gospodarcze" w artykule J. Wysockiego o sytuacji organizacji społeczno-kulturalnych w Wielkiej Brytanii pisze m. in.: "Ilość aktywnych członków organizacji wszelkiego rodzaju (w Wielkiej Brytanii) jest trudna do określenia, gdyż jest nie tylko dublowanie ale i treblowanie członków rzeczywistych. Te same osoby zajmują stanowiska w wielu organizacjach społecznych. Niemniej jednak możemy przyjąć, iż liczba członków czynnych wynosi ok.: 9 tys..; cyfra ta dotycząca tzw. działaczy społecznych w całej Wielkiej Brytanii nie przekracza 300 osób".

Ponieważ w Wielkiej Brytanii przebywa stale ok. 120 — 140 tys. Polaków, z danych podanych przez "Wiadomości Gospodarcze" wynika, że czynny udział w życiu społecznym emigracji brytyjskiej bierze zaledwie 7 do 8 proc. Polonii brytyjskiej, a reszta w ogóle nie uczestniczy w tym życiu.

AVENTAIS E GUARDA - PÓS

Aventais profissionais, para médicos, dentistas, professôres, escoteiras. Fornecemos para indústrias, armazéns, escritórios e lojas. Preços especiais para atacado. Atendemos pelo Reembolso Postal para qualquer localidade do Brasil.

Camisaria Pinheiro

Rua Barão do Rio Branco, N.° 5 — Fone: 4-7868 — MATRIZ
FILIAL
Rua Marechal Deodoro, N.° 471 — CURITIBA — PARANÁ

USA:

ZWIĄZEK POLEK ORGANIZUJE OBCHODY KU CZCI MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE

Związek Polek w Ameryce przygotowuje się pieczołowicie do uczczenia znakomitej uczonej polskiej Marii Curie-Skłodowskiej. Słynna rodaczka była członkiem honorowym Związku Polek w Ameryce i utrzymywała ze Związkiem serdeczne stosunki. Prasa polonijna przypomina, że właśnie Związek Polek w Ameryce zakupił w roku 1921 i przekazał na ręce genialnej Polki cenny dar — 1 gram radu z przeznaczeniem dla Instytutu Radowego w Warszawie. Obecnie Zarząd Główny Związku Polek w Ameryce zwrócił się do wszystkich Komisji i Grup Związkowych o organizowanie specjalnych obchodów setnej rocznicy urodzin znakomitej uczonej i honorowej członkini Związku. Zapowiedziano też druk cyklu artykułów poświęconych Marii Curie-Skłodowskiej w "Głosie Katolickim".

FRANCJA:

Spotkanie po 50 latach

Dnia 13 lipca 1967 roku miasto Orbec we Francji pozostanie na zawsze w pamięci rodzeństwa Nowaków: Marcelego, Francka, Marii i Honoriny. Wszyscy czworo urodzili się w Ulanowie, ale w latach od 1908 do 1914 zostali rozłączeni i pozostali długie lata bez wiadomości o sobie. Ostatnio, właśnie 13 lipca, rodzeństwo to spotkało się po 50-letniej tułaczce po świecie.

wszystkie strony. Inni tuż pod same chorągwie nasze podlatali, łżąc nas, wrzeszcząc okrutnie, machając rękami i wyzywając tych, którzy by gonić się z nimi chcieli. Ale wojewoda kozakom tylko wyjechać pozwolił, aby szyk przez ten czas do zupełnego ładu przywieść, co też i wprędce się stało, bo żołnierz po większej części był stary, doświadczony i sprawny bardzo. Stojąc więc w gotowości, patrzaliśmy na harce i dziwne szarwaki kozaków, którzy sobie najlepiej w pojedynkę z tym plugawstwem radzić umieją. Goniono tedy na jeńca i albo na ostre, ale choć chcieliśmy bardzo wiedzieć, jak pierwszy trup głową padnie, nie można było tego rozpoznać, bo padło od razu kilka na wszystkie strony... Przywlókł też stary esauł kozacki jednego murzę, którego na arkan złapał, pod same nogi wojewody, ale już zaduszonego, bo go wlókł z półtorej stai, przy czym i twarz mu się całkiem o osty stepowe podarła. Wzięliśmy jednak to sobie za dobrą wróżbę, a wojewoda, któremu też już pilno było, kazał w surmy i kotły uderzyć, krzycząc! poczynać!" Orda odpowiedziała wrzaskiem okrutnym, które to odgłosy słysząc, harcownicy zaraz umknęli z pola, na którym usarya miała teraz po staremu iść z całą nieprzyjacielską potęgą w zawód.

Wszystko wojsko stało, jako się rzekło, na wzgórzach, gotowe wraz zerwać się na nieprzyjaciela, ale podobało się fantazji J. W. wojewody, starym obyczajem, jedną chorągiew jako sokoła z obręczy naprzód puścić, aby ta, łamiąc wszystko po drodze, postrach i zamieszanie w szykach nieprzyjacielskich roznosiła. Widzieliśmy tedy tę chorągiew, idącą pod wodzą Babskiego, jak na dłoni, ile że spuszczając się z wolna po pochyłości, przechodziła tuż koło nas. Ale gdy ukosem przeszli, kono nie wzięły już impet największy, aż ziemia gięła się pod nimi, usarze pochylili się w kulbakach i złożyli kopie. Powietrze warczało srodze, a wiater uderzył od nich na nas tak mocny, że aż pióra zatrzęsły się nam na szyszakach. Tak szli naprzód z szumem od skrzydeł i kitajek, właśnie jakoby burza, i znać było, że co im się oprze, to zetrą. Rotmistrze mieli rozkaz pomocy im żadnej nie dawać, póki by sobie sami gościńca na wylot przez pogan nie przebili. Patrzaliśmy na nich długo, bo ze dwie staje lecieli, a kurzawa, ile że szli murawą, nie była wielka. Po naszych chorągwiach, które jeszcze stały, cichość zrobiła się taka, że słychać było bzykanie much i bąków. Każden tylko oczy za tamtymi wytrzeszczał, a czasem koń zarżał, lub, krew wietrząc, szyję wyciągał i, chrapy otworzywszy, stękał żałośnie. W koszu, między poganami zrobiło się wrzenie niemałe, a potem podnieśli krzyk: Ałła! Ałła! i wnet chmara strzał, jakoby ulewa lunęła na usarzy, dzwoniąc po pancerzach i harnaszach. Od nich też doszło wołanie: "Jezus, Maryja"! co było znakiem, iż wnet kopiami zderzą. Jakoż z pomocą Bożą dopadli i zderzyli z takim impetem, że pogaństwo rozwaliło się na dwie połowy, jakoby drzewo klinem rozszczepione, oni zaś szli środkiem, niby ulicą. Dopieroż ulica ta zawarła się z tyłu za nimi, i mrowie pokryło ich zupełnie. Widzieliśmy tylko straszne kotłowanie, a czasem koncerz błysnął, a czasem, gdy koń wspiął się pod mężem, ramię zbrojne, to znów propor-

kiem sięgnąć, pokrywają całą krainę, a w nich leżą rycerze, czekając dnia sądu. Inni wszakże twierdzą, że rycerstwo to śpi tylko, ale rozbudzi się, gdy wyprawa wszystkich królów chrześcijańskich na pogan będzie otrąbiona — co czy prawdą jest, nie wiem, ale tak mniemam, iż może zdarzyć się, bo w mocy Bożej jest wszystko.

Ziemia to jest mężów walecznych, którą kopytami końskimi depcą Polacy, kozaki i Tatarzy w ustawicznym harcu, jedni za drugimi zbrojno się uganiając. A tak całe pokolenia, jako owe figurki w papierowym zapustnym teatrum, ukazują się i nikną. Wielu tam także dobrej szlachty na mieszkanie przychodzi, i ci chłopa z Korony lub też miejscowego uzbierawszy, całe osady zakładają; bo choć tam żywot pod ciągłą grozą wojenną wieść trzeba, przecie taką już dał Pan Bóg narodowi naszemu fantazję, że niebezpieczeństwa, miasto go zrazić, lepem mu są właśnie i ponętą. Jakoż, gdy pachołę ślacheckie do lat dojdzie, trudno je w domu przy gospodarce, alboli też na szkolnej ławie utrzymać, bo się jako bidaszek do lotu zrywa na kresy. Niejeden tam szyję traci, ale inny chudopachołek na pana wychodzi, jak już wielu wyszło, których dzieci na zamkach swoich żyją, poczty trzymają i senatorskie godności w Rzeczypospolitej piastują. Po bożej też to jest myśli rycerskiemu człeku z roli i wojny na pana wyrastać, a przytem przez takie osadzenie stepu, potęga Rzeczypospolitej się pomnaża. Z Mazurów, którzy to naród bardzo jest mnożny i tak się właśnie jako pszczoły w ulu roi, najwięcej tam ludzi przychodzi. Ci step pługami orzą i w rolników chętnie się zmieniają, a w czasie wojny kupą idą, jeden za drugiego zginąć gotowy...

Rozważając sprawy one, bardzom się radował, bom zrozumiał, że albo w bitwie polegnę, na co ślachcic, żołnierz chrześcijański, zawsze paratus być winien — i wówczas koronę niebieską otrzymam — albo miłej ojczyźnie znaczne posługi oddawszy, ród mój do dawnego splendoru powrócę i ojców moich w niebie uraduję. Oni też do fortuny dochodzili nie fołdrowaniem po dworach, ani krzykiem na sejmikach, ale krwią, życia fundamentem, a co dzierżyli, to od Rzeczypospolitej dzierżyli i dla niej też nie żałowali, jako J. W. dziad i J. W. ojciec mój, z których każden okrytą chorągiew na wojnę z bisurmanami wystawił. Niech im za to Bóg da w niebie światłość wiekuistą, boć przystoi, aby fortuna, co z szabli przyszła, w szablę przetopiona została. A mnie choć tam serce za Marysią boli i w trzosie wiatr świszcze, przeciem dziedzicem jest sławnego imienia i wielkiej ambicji ślacheckiej, kwoli której po nocach jakoby trąby i głosy jakieś słyszę, co na mnie wołają: "Imię nieskalane zachowaj, ojcom dorównaj, złam się, nie zegnij"! Ty, Boże, tak mnie błogosław, jako imię przechowywam: ojcom dorównam i pierwej się łamię, niż zegnę.

I tom sobie także przed się zamierzył, że da li mi Bóg szczęsnej chwili doczekać i po Marysię jechać, to przyjadę, ale nie w drelichu, jeno w złotogłowiu, i nie w podartej czapce, jedno w piórach strusich, i nie z jednym pachołkiem, ale z pocztem i buzdyganem w ręku, jako paniątko na panienkę, jako możny rycerz po senatorskie dziecko. A

Gov
de
Como
Ponta Gro
comemor
sa dos Ca
foram, na
tivo, entre
via de ace
e a sede
raná.

DESFILE
Depois
nida Paul
pública nu
General C
da Vicente
da para a
das as gu
ensino da
nifica pari
aniversário
tendo se i
vernador
Ginásios.

Rêde
Fala-se
construção
misseis an
no dos E
consistiria
300 fogue

Em 1932,
rin conquist
no Senado
Com isso
transformaç
história do
bateu por u
reforma agr
zação e mel
pos da saúde
enquanto po
adversários
vam pela in
tiva como Es
ricano ou pel
dos Estados
rentements
tavam mais
os assuntos
que com a
de Pôrto Ric

Lekarze:

Dr LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specializacji w Nowym Yorku. P.M.S.H.
Choroby kiszki odchodowej. Hemoroidy Fistuły itp.
Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-ej do 11.30 i od 15 - 18 Telefon: 4-8494.
Rez.: R. Amazonas Marcondes, 954 Bacacheri — Telefon: 4-5473

DR. AUGUSTO KISZKA
CLINICA MEDICO CIRURGICA
Médico do Hospital Bom Jesus
Médico da Prefeitura Municipal.
ATENDE
Hospital: — das 8 às 12 horas.
Consultório: — Rua Dom Pedro II 839 - das 15 às 18 horas.
PONTA GROSSA — PARANÁ

DR GABRIEL NOWICKI
Dyplom Uniwersytetu Paryskiego
Były Profesor Uniw. Parańskiego
Po pobycie z Europy przyjmuje codziennie 9-tej do 12-tej.
Choroby ogólne. — Specjalność ichorzenia nerek i dróg moczowych.

Szpitale:

CASA DE SAÚDE DR. MOYSES PACIORNIK
PORDY — OPERAÇÕE
Rak: responsável i licenciado
Rua Lourenço Pinto, 83
Tel.: 4-2222 i 4-2230

CASA DE SAÚDE DR. COMINESE DA ROCHA
KLINIKA OGÓLNA
Porody, operacje. - Choroby niewiast - "Raio X" — elektryczność medyczna
Rua Ubaldino do Amaral, 962
Tel.: 4-8890

Adwokaci:

DR LUCJAN KASPRZAK
Praça Osório, 45, 1.° and. 105.
Załatwia wszelkie sprawy adwokackie.
— Przeprowadza naturalizacje.
MÓWI SIĘ PO POLSKU

Escritório: "DR. PACHECO NETO"
DR BOLESLAU SLIWIANY
Załatwia sprawy cywilne, handlowe kryminalne, rolnicze i naturalizacje
Przeprowadza inwentarze.
ESCRITÓRIO: Rua Marechal Deodoro, 211 — 4.° andar — Conjunto 401 — Edifício Bradesco
RESIDÊNCIA: Rua Martim Afonso 1008 — Fone: 4-5496.
Mówi się po polsku
CURITIBA — PARANÁ

DR EDWARD ZELAK
Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, rolnicze i natura lizacje. Przeprowadza inventarze.
Rua Emiliano Perneta n.° 10 — 4 piętro — Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias)
— Edifício Quinco — CURITIBA

Dr Stanislaw Bundyra
Członek Związku Adwokatów w Brazylii
Załatwia wszelkie sprawy sądowe: cywilne, handlowe, i prawnicze jak: inwentarze, mieszkaniowe, upadłościowe, itp.
Przyjmuje od godz. 13-tej do 19-tej.
Rua Nova Barão — Edif. IV — c/503.
Telefone: 33-9405 — SÃO PAULO

DR LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne, inwentarze itd.
Praça 8 de Janeiro, 1274 — Tel.: 173 — São José dos Pinhais — Paraná.

PAULO FILIPAK
ADVOGADO
Causas cíveis e comerciais. Inventários da Capital e do Interior. Horário: 9,30 — 11.00 e das 16 às 18 horas.
Rua Cândido Lopes, 205, 2.° andar

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos; declarações de impôsto de renda. Serviços de contabilidade em geral.
— CURITIBA - PARANÁ

Dentyści:

DR WINCENTY FLENIK
Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6. . . Rua Voluntários da Pátria, 620 - Curitiba.

DR STANISLAW PUCHALA
CIRURGIAO - DENTISTA
SÃO PAULO
Rua Guaianazes, 357 — 1.° andar
Sala 11 — SÃO PAULO
Expediente: das 9 às 12 horas e das 14 às 20 horas.

DR. RENATO CESAR DA ROCHA — MÉDICO
Clínica Geral — Partos — Operações
Moléstias de Senhoras
Horário: das 14 às 18 horas
C. — Edifício Barão do Rio Branco - Rua Barão do Rio Branco, 63 - 11.° andar — Conjuntos, 1105/1106 —Telefone: 4-9522 — Ramais, 234 - 235 — Residência: Rua Ubaldino do Amaral, 962 — Fone: 4-8890 - Curitiba.

KĄCIK RODZINNY:

Własność Prywatna

O wartości człowieka nie stanowi to, co on posiada, ani stanowisko, jakie zajmuje — ale to czym jest jako człowiek. Dobra materialne mają być środkiem do celu, a nie celem. Mają służyć człowiekowi, a nie panować nad nim. Tylko wtedy, gdy służą człowiekowi, również i dobra materialne nabierają cech ludzkich. Wtedy jednak człowiek staje się niewolnikiem, wtedy te same dobra stają się potwornie nieludzkie. Dlatego ostatnia encyklika przypomina tradycyjną naukę Kościoła o dobrach materialnych, ich posiadaniu i posługiwaniu się nimi.

Punktem wyjścia jest nauka zawarta w Objawieniu, że świat jest stworzony dla człowieka. Rozumną pracą człowiek ma go przekształcać i wykorzystywać jego dobra, a w ten sposób znajdować to co jest konieczne dla jego rozwoju i postępu. Dobra materialne mają służyć wszystkim ludziom. To jest racja ich istnienia. Z tego wynika powszechne prawo, które mówi, że każdy człowiek, który daje wkład uczciwej pracy proporcjonalnej do jego stanu i możliwości, ma prawo do znalezienia w świecie tych dóbr, jakie mu są konieczne do jego integralnego rozwoju i postępu. "Bóg przeznaczył ziemię i wszystkie jej dobra dla użytku wszystkich ludzi i wszystkich narodów. Dlatego wszystkie dobra w słusznej mierze powinny docierać do rąk wszystkich ludzi według zasad sprawiedliwości i miłości" — przypomniał Sobór (Gaudium et Spes).

"Wszystkie inne prawa — mówi encyklika — obojętnie jakie by one były, nie wyłączając prawa prywatnej własności i handlu, są podporządkowane tej naczelnej zasadzie". Prawo własności i wolnego handlu powinno ułatwiać słuszny dostęp ludzi do wszystkich dóbr. Gdyby aktualny stan własności lub handlu nie odpowiadał tym wymogom, wtedy naglącym obowiązkiem społecznym są reformy, które na nowo wszystkim ludziom dadzą dostęp do tych dóbr, jakie im są konieczne do rozwoju i postępu godnego człowieka.

Nauka encykliki nie jest nowością, a tylko przypomnieniem tradycyjnej nauki Kościoła, który zawsze nauczał, że prawo prywatnej własności nie jest prawem absolutnym. "Gdy pomagasz biednemu — mówi św. Ambroży — nie czynisz mu łaski z twojego dobra, ale oddajesz mu to, co jemu jest należne... Świat bowiem jest własnością wszystkich ludzi, a nie tylko bogatych". Nikt nie ma prawa zatrzymywania dla siebie tego, co przekracza jego potrzeby, o ile w tym samym czasie inni ludzie, nie zawiniwszy, nie mają tego co im jest konieczne do życia. Prawo prywatnej własności i korzystania z niej nie może być stosowane ze szkodą dla dobra powszechnego.

Św. Tomasz wyraża naukę Kościoła, gdy mówi, że właściciel nie jest bezwzględnym panem swojej własności, ale raczej jej administratorem dla dobra powszechnego.

Gdy Papież przypomina tę tradycyjną naukę Kościoła, to jednak w encyklice jego nie wolno dopatrywać się tego, czego w niej nie ma. Po prostu śmieszne są pewne głosy, które mówią, że Papież przekreśla prawo prywatnej własności, a propaguje kolektywizację własności. Takie rozumowanie jest niepoważne i kłamliwe. Papież wyraźnie mówi o prawie posiadania dóbr doczesnych na własność, piętnuje nadużycia tego prawa, ale go nie znosi.

Gdybym twierdził, że Kościół nakazuje, aby ludzie nago chodzili, gdyż potępia niemoralne stroje — to rozumowałbym tak samo jak ci, którzy w ostatniej encyklice widzą zniesienie prywatnej własności. Człowiek, który nadużywa prawa własności — grzeszy, ale nie znosi samego prawa.

Prawo posiadania prywatnej własności powinno być podporządkowane dobru powszechnemu. Dlatego, w pewnych wypadkach, ze względu na dobro powszechne, jest dopuszczalne wywłaszczenie. Jednak o tym nie może decydować samowola rządzących — ale dobro powszechne. Doświadczenie uczy, że dobro powszechne wymaga drogi pośredniej. W wielu wypadkach kolektywizacja nie przyczyniła się do polepszenia dobra powszechnego — ale mu zaszkodziła. Dlatego w wielu dziedzinach widzimy obecnie całkowity odwrót od kolektywizacji. Ostatecznym celem zawsze musi być człowiek i temu też musi być podporządkowany wszelki ustrój ekonomiczny i gospodarczy.

Ks. Witold Kiedrowski

Rady dla Gospodyń

RYBA W GALARECIE

Ok. 1 kg ryby, mocny wywar z włoszczyzny, 2 listki (lub płaska łyżka) żelatyny, sól.

Starannie umytą i oczyszczoną rybę podzielić na porcje, włożyć do wrzącego wywaru z jarzyn, dodając głowę i odcięte płetwy. Gotować na bardzo słabym ogniu od chwili zawrzenia około 15 - 20 minut. Następnie wyjąć z wywaru porcje ryby, usunąć ostrożnie ości, które można włożyć jeszcze do wywaru i gotować wolno około 15 minut. Następnie wywar przecedzić przez gęste sito, żelatynę namoczyć w zimnej wodzie, gdy zmięknie rozpuścić w niewielkiej ilości wrzącego wywaru i dodać do 1 i pół szklanki wywaru przeznaczonego na galaretę. Chwilę utrzymywać na niewielkim ogniu, po czym nalać po trochu galarety na miseczki lub na półmisek, na którym ułożymy rybę. Gdy cienka warstewka zacznie zastygać, ułożyć porcje ryby, przybrać pokrajaną marchewką z wywaru i listkami zielonej pietruszki, jak również plasterkami cytryny, zalać galaretą, pozostawić do zastygnięcia. Podajemy z sokiem z cytryny.

Galaretę można przyrządzić z ryby mielonej — wówczas masę przyrządza się tak jak na pulpety, formuje wałek, zawija w wilgotną gazę, zawiązując na obu końcach (nie należy zawijać zbyt ciasno) i gotuje w wywarze. Po ostygnięciu — kraje się w plastry, układa na półmisku i zalewa galaretę.

MAZUREK RODZYNKOWY

120 g rodzynek bez pestek, 120 g cukru, 120 g nieparzonych usiekanych drobno migdałów, drobno potarta skórka z jednej cytryny, jedno całe jajko i jedno żółtko — wszystko razem wyrobić, roztoczyć na blasze i upiec w piecu.

Uśmiéchnij się...

PRZEWIDUJĄCY

Lekarze dlatego podczas operacji noszą maski na twarzy, żeby w razie niepowodzenia pacjent nie mógł ich rozpoznać.

W WOJSKU

Kapral do żołnierzy:

— Podczas ataku najważniejszą rzeczą jest, żeby nie stracić głowy. Bo jeśli ktoś straci głowę, to gdzie umieści hełm?

NA WAKACJACH

Blagier o upałach, które panowały tam, gdzie spędzał urlop:

— Było tak gorąco, że tubylcy karmili kury lodami, żeby nie znosiły jajek ugotowanych na twardo.

Indústrias de Móveis GUELMANN do Paraná S. a.
TRADIÇÃO
CONFÔRTO
QUALIDADE
Rua 24 de maio, 44 Caixa Postal, 19 — Fone: 4-2660

wtedy bez ujmy dla honoru rodu mego J. W. Tworzyańskiemu do nóg padnę, boć mu się nie jako panu o fortunę, ale jako ojcu o dziewczkę pokłonię. W ubóstwie zaś zgłosiłbym się po nią zaniechał, choćby mi się i dusza rozdarła, gdyż jeśli, miłując ją, żonę moją pragnę z niej uczynić, to na to, by w dostatku przed jej kochanymi stopkami proch zdmuchiwać, nie zaś, aby je miała bose na ciernistej drodze żywota zakrwawić.

Coraz lepsza otucha wstępowała mi w serce, w miarę, jakeśmy się z pachołkiem głębiej w stęp zapuszczali. Jeno smętno tam było, bo pusto, ale tak przestronno, że człeku się dziwo, jest onym orłem albo jastrzębiem. Trawy coraz wyższe po bokach końskich ci się kładą, jakby cię ze czcią witały, i szelest wielki sprawując, zdają się mówić: "Witaj żołnierzyku boży!" Im dalej jednak, tym niebezpieczniej, bo Mohylna jest strażnicą chrześcijańską, żołnierz też tam codziennie do Komunii świętej przystępuje, aby być zawsze na śmierć gotowym. Tatarzy to większymi oddziałami, to pojedynkiem ciągle się koło onej stannicy kręcą, choć, gdy ich większa liczba przychodzi, łacno człek doświadczony pozna, albowiem nocami okrutnie wilcy za nimi wyją; gdy zaś kosz większy idzie, to całe stada za nim ciągną, wiedząc, że na szlaku najdą dowolna ludzkiej i końskiej padliny. Inni mniemają wszakże, że bestie te tatarskiego mięsa nie jedzą, przyjaciółmi Tatarów będąc, którzy dla swej drapieżności i szpetnego pogaństwa, snadnie z dzikiemi bestiami mogą być porównani.

Ale w tym myszkowaniu dziwne im się także trafiają przygody, bo gdy kozacy, obok chorągwi pancernej w stannicy, którego z nich ułowią, żadnego miłosierdzia nad nimi nie mają, i okrutnie z nimi zbytkują. W nocy raz obaczywszy płomień na stepie i ludzi koło niego, przybliżyłem się z pachołkiem, chcąc wiedzieć, coby byli za jedni, a gdyby Bóg zdarzył, to i kilka strzałeczek między nich wypuścić. Ale byli to właśnie kozacy ze stannicy, którzy drzewo srogie na stepie zapaliwszy, powiązanych Tatarów żywcem w ogień rzucali, tak każdym, jakoby worem rozmachując. Owi Ałły swego wzywali na próżno, od tych zaś, którzy się już piekli, swąd wielki rozchodził się po stepie, a kozaczkowie jako złe duchy w ogniu skacząc, oddawali się radości. Kazałem im zaraz tej swawoli poniechać i jeńców, jako się godzi, szablami po prostu pościnać, na co odrzekli: "Umykaj, aby znać i tobie tak nie był!" Dopiero poznawszy we mnie ślachcica, pozdejmowali czapki, a powiedziawszy się, że do pułkownika pod znak jadę, wieść mnie do stannicy się podjęli. Jechaliśmy tedy przez resztę nocy kupią i bez przygody, a po drodze jeden jeszcze dziw widziałem. Oto pewne miejsce na stepie całkiem było świecącymi insektami pokryte, które koło św. Jana są i u nas, ale nie w takiej liczbie. Tam zaś, jako okiem sięgnąć, tak migotały wśród ciemności na trawie, że rzekłbyś: kawał nieba z gwiazdkami jasnymi się oberwał i leży jak żyw na stepie. Świtaniem dopiero one gwiazdki świecić przestały, ale też i do stannicy nie było już daleko, jako i pianie kurów świadczyło, których wielką moc żołnierze, miłując ich wdzięczne śpiewanie, utrzymują. Wkrótce potem, gdy rozwidniło się jeszcze lepiej, ujrzeliśmy

przy zorzy kilkanaście żórawi studziennych, a wiatr przyniósł do nas szczekanie psów i rżenie koni. Bliżej też ostrokołów usłyszałem pieśń: Salve janua salutis, która het po rosie się rozlegała, a była najgłośniejsza, bo ją trzystu towarzystwa, klęcząc na majdanie, pod gołem niebem śpiewało. Przyjechawszy, udałem się zaraz do J. W. Piotra Koszyca, możnego ślachcica z Litwy, który tam pułkownikował i był żołnierz doświadczony, bo w długiej żołnierce tak go pocięto, iż powiadano o nim, że mu poganie cały Alkoran szablami na gębie wypisali. Rycerz to był wszelkich fortelów świadom i wielce Rzeczypospolitej zasłużony. Ten, jako jeszcze ze śp. rodzicem moim miał znajomość, przyjął mnie zgoła jakby własnego syna i tegoż jeszcze dnia do znaku zapisał. Rzekli mi potem inni, iż w porę przybywam, gdyż wkrótce szarańcza od strony Krymu się wyroi. Jakoż dowiedziałem się, że groźby były wielkie, i że po wszystkich stannicach grano larum, rycerstwo zaś w największej baczności było utrzymywane.

ROZDZIAŁ II

Szliśmy, jako zwyczajnie, komunikiem, gdyż kosz w ten tylko sposób dopędzony być może. Gdyśmy we trzy godziny po południu za małe wzgórza, które pogańskiemi mogiłami zowią, się dostali, szczęśliwym dla nas zdarzeniem, tumany, które całkiem od rana step zasłaniały, opadły nagle, przy samej ziemi się trzymając. A chociaż jeszcze kosza dojrzeć nie było można, przecie po gwarze i ryku bydła, który ze mgły wychodził, poznaliśmy, iż stał niedaleko, kozacy też wysłani na zwiady pod same wozy się podkradli i kilkunastu jeńców złapanych arkanami sprowadzili tak srodze zbitych i poturbowanych, że choć zaraz na męki wzięci, sanguinem tylko miasto słów oribus wyrzucali. Dowiedział się jednak od nich J. W. wojewoda, że to jest kosz największy, w którym brat hana osobą swoją się znajdował i wiele znacznych murzów; odliczywszy zaś tych Tatarów, którzy koni zapaśnych, wozów, jeńców i taboru pilnować muszą, ci, którzy do bitwy użyci być mogli, czterekroć tylko liczniejsi od naszych wojsk byli. Co usłyszawszy, wojewoda zaraz począł nas na owych pagórkach do rozprawy szykować, nam zaś radość wielka wstąpiła w serce, albowiem widzieliśmy, że w tej proporcji i liczbie Tatarzy mocy naszej oprzeć się nie mogą; ponieważ zaś tabor, a zwłaszcza wielka liczba wołów powolnych, utrudniała im ucieczkę, przeto już ujść przed naszymi szablami nie byli w stanie. Wiedzieli też i oni dobrze o nas, i innej rady nie mając, także do bitwy po swojemu ustawiać się poczęli, cośmy zaraz poznali po odgłosie wielkiego bębna, który oni balt zowią, i za święty poczytując, głosu jego we wszystkim słuchają. Wraz też i mgła poczęła rzednąć tak dalece, że coraz większą liczbę buńczuków nad koszem się wznoszących oko dojrzeć mogło — a potem całkiem znikła. Wtedy ujrzeliśmy czarne mrowie pogaństwa, koń przy koniu i mąż przy mężu, kupą zbitą, w kształcie sierpa stojących. Od której kupy zaraz harcownicy stadami poczęli się odrywać i latać na

ISTÓRIA DA POLÔNIA

J. FICINSKI

Depois dêste último ato de guerra, graças à interferência e ação da Inglaterra e da França, foi firmado o tratado de ísticio em Altmark, suspendendo pelo prazo de seis anos as ilidades polono-suecas, mas ficando em poder da Suécia alas cidades marítimas da Prússia, a Estônia e grande parte de anty. Deste modo, graças à falta de tino político e da mesches egoísta de Zygmunt III, a Polônia ficara prejudicada perdas territoriais numa guerra na qual não possuia mínimo esse. Mas o pior de tudo foi que perdera tôda incipiente adra do mar que começava construir na época desta guerra e fôra totalmente destruída no Báltico pela potente Esquadra suecos. A Polônia, sendo uma potência estritamente continental, jamais tinha se interessado por aventuras do além-mar, ar de possuir homens como Arciszewski e Beniowski que se ficaram neste setor. Não obstante a defesa da crescente exção dos riquissimos produtos da Polônia naquela época em livre curso ameaçava as rotas comerciais de todos os maexigia uma frota armada de proteção. Justamente quando a ia resolvera construir esta frota, os suecos destruiram-na, em formação. Desde então a Polônia jamais conseguira r-se uma potência no mar.

A política do absolutismo monarcal de Zygmunt III apoiava incipalmente na classe da alta nobreza dos magnatas que ia especiais regalias e alto favoritismo do rei a fim de auo na luta com a Dieta, na qual, os deputados, bem orientados, gavam-se para levar ao fim as Reformas Constitucionais pelas esperava-se dominar o desregramento da nobreza comum, pta e caçadora dos bens remunerados cargos públicos e afastaçaos que ameaçava dominar a Nação. A nobreza média, enada pela proteção das aristocráticas famílias dos magnatas, ais servia e das quais dependia, cometia todos os excessos náveis em nome da sagrada liberdade dos nobres, em grande izo da ordem interna da Nação.

s grandes famílias, apelidadas sarcàsticamente de "reizinhos", s de riquissimas propriedades situadas na faixa fronteiriça do principalmente na Ucrania, possuiam fortunas nababescas, das basicamente da exportação de trigo. Sòmente o porto de sk (Dantzig) exportava mais cercais do que todos os demais s do Báltico reunidos. Em consequência desta riqueza acumufirmaram-se na Ucrania as aristocráticas familias de Wiśecki, Potocki, Koniecpolski e de outros magnatas que tendo castelos, seus exércitos particulares e suas fortificações deras guarnecidas por fortes destacamentos militares, viviam principes quase independentes, pouco respeitando as leis constitucionais, sentindo-se apoiados nos seus desmandos pela proteção do rei, uma vez que a política dêste dependia do apôio daqueles "reizinhos" privados.

Tôda a nobreza comum estabelecida na faixa da fronteira oriental vivia em dependência daqueles magnatas, seus protetores. Formava seus séquitos, constituia seus exércitos particulares e seus colégios eleitorais. Em compensação recebia sua proteção e seus favores que ampliavam suas possessões e suas herdades, oferecendo-lhes mais prestigio e mais riqueza.

O antigo campônês livre da Ucrania fôra, paulatinamente dominado ao intensificar-se a colonização da faixa fronteiriça por nobres poloneses e, com o passar dos tempos, ficara reduzido às condições de servo, chegando, nos principios do século XII, a ser escravizado como o fôra tôda a classe camponesa da Polônia.

Como se êste mal não bastasse, adicionava-se ainda a latente questão religiosa, a perseguição dos Arianos, Unitas e Desunitas e o problema criado por pequenos proprietários de terras, os quais, ocupados nas guerras ou engajados no serviço junto às famílias, abandonavam suas propriedades nas mãos dos arendatários, os quais, associados aos Judeus - intermediários no negócio de cereais, exploravam de modo desumano o trabalho dos infelizes camponeses ucranianos.

Assim, quando se iniciaram as rebeliões dos Cossacos, fôra largamente explorado o sentimento, profundamente arraigado, do terrivel ódio dos camponeses na Ucrania contra os judeus e contra os nobres proprietários de terras e os camponeses ativamente subvertidos pelos Cossacos aderiam à rebelião atacando as sedes das fazendas, dando vaza ao ódio em crueis massacres e saques, sem considerar que mais tarde, quando a rebelião se alastrava, suas próprias casas e famílias eram vítimas da sanha sssasina dos descomedidos Cossacos.

Após a guerra Turca iniciara-se uma época difícil para os Cossacos. O governo de Varsóvia, em obediência aos termos da paz, decretou leis pesadas cerceando a liberdade dos Cossacos, a fim de evitar que êstes continuassem com suas provocadoras incursões de saques contra as cidades turcas, procurando enquadrá-los com censo no Registro Geral. Os nobres, encorajados por novas leis, tentaram simplesmente escravizar os livres Cossacos, obrigando-os a trabalhar nas suas propriedades como servos - camponeses.

O primeiro levante cossaco estourou em 1625, sendo sufocado com onda de sangrentas repressões pelo Hetman Koniecpolski. Logo depois alastra-se a grande rebelião de Taras Bulba o qual, em represália ao morticinio de 1635, atacou inesperadamente, destruindo tôdas as pequenas guarnições militares espalhadas na região do levante, massacrando o todos, sem exceção. Esta rebelião fora tamicém sangrentamente esmagada pelo Hetman Koniecpolski, deixando mais vivo o sentimento de vingança.

(Continua)

ESPORTE EM REVISTA

Campeonato Paranaense:-
Ferroviário x Agua Verde — 0x0; Grêmio x Londrina — 3x0; Primavera x União — 0a0; Atlético x São Paulo — 5a2.

Campeonato Paulista:
América x Portuguêsa Santista, 3a1; São Bento x Juventus, 2a1; Comercial x Ferroviária, 2a0; Guarani x Prudentina, 2a1.

Campeonato Gaúcho:
Grêmio x Aimoré, 1a0; Farroupilha x Riograndense, 1a0; Floriano x Guarani, 3a1; Rio Grande x Pelotas, 0a0. Brasil x Juventude, 0a0.

Amistoso em Minas:
Mineiros x Cariocas, 2a2; Paulistas x Mineros, 3a2. Os Paulistas jogaram sem Pelé, que se encontra contundido há algumas semanas.

Os XI Jogos Abertos do Paraná apresentam os seguintes resultados: Final feminino: Maringá, com 108 pontos; Curitiba, com 88 pontos. Final masculino: Coritiba, com 112 pontos, Maringá, com 91 pontos.

Campeonato da Polônia:
Legia x Pogon, 2x1; LKS x Wisla, 1a0; Stal x Gwardia, 3a2.

Encontro Internacional: O Dinamo de Moscou derrotou o atual campeão da Europa o Celtic de Glasgow por 2a1, no Hampden Park, na presença de 54.000 espectadores.

Produção de Conserva

O Rio Grande do Sul possui numerosos estabelecimentos produtores de conserva, salga e óleo de pescado, cabendo aos municipios de Rio Grande, São José do Norte e São Lourenço, os maiores índices de industrialização.

O Estado produz óleo de peixe, camarão enlatado ,peixe salgado e seco, peixe enlatado, ovas salgadas, sêcas e congeladas, camarão com casca e sem casca.

Em Santa Catarina a produção abrange não só as espécies mencionadas, mas também a industrialização de sardinha enlatada; camarão, lagosta e lagostinho enlatados; carne de siri congelada, óleo de baleia e ovas salgadas sêcas. A industrialização se processa nos municipios de Biguaçu, Canelinha, Ganchos, Imarui, Laguna e outros.

ntinho
ro-Pecuário

Jorge Mažuchowski

ra as hortas industriais, colha do terreno é de rtância capital e deci para o sucesso da plano e também para orien sistema de preparo do no, que deverá ser emado pelo horticultor.

pográficamente, a área erreno destinada a hortltura deverá ser plana, gada dos ventos espenente dos frios vindos Sul, com boa exposição te a fim de evitar os prios raios solares da maque queimaria as fôtenras, no caso de geaextemporâneas. Deverá sempre colocada perto am rio, córrego ou nase, para que nunca venha ltar água para as irriga obrigatórias e periódique a cultura exige. ificação horticola depente de precipitações plus (chuvas) estará fatalte destinada ao fracas.

Deverá estar localizada o dos centros consumies e bem servida por eslas pavimentadas.

ico-quimicamente falnda terra para horticultu deverá ser permeável e funda, da côr preferida e caso, e parda ou mesmais escura, oferecendo esta condição a possilade de conter matéria nica natural, em portagem aproximada de que é a indispensável pam bom estado físico.

everá ser de nível mais que as águas do rio ou córrego vizinhos, para antir o rápido escoamenlas águas de chuva ou de gação que quando estaglas prejudicam as hortas.

ma vez escolhido o ter o que satisfaça no possíêstes requisitos topográs, físico-quimicos e de cação, poderá pensar-se sua composição química, deverá ser a considerboa para essa classe de s, próprios para hortltura e que aproximadante corresponde à sente:

téria orgânica ...	4,00%
oto ou Nitrogênio	
N)	0,15%
foro (P)	0,15%
ássio (K)	0,20%
cio (Ca)	0,60%
gnésio (Mg)	0,50%

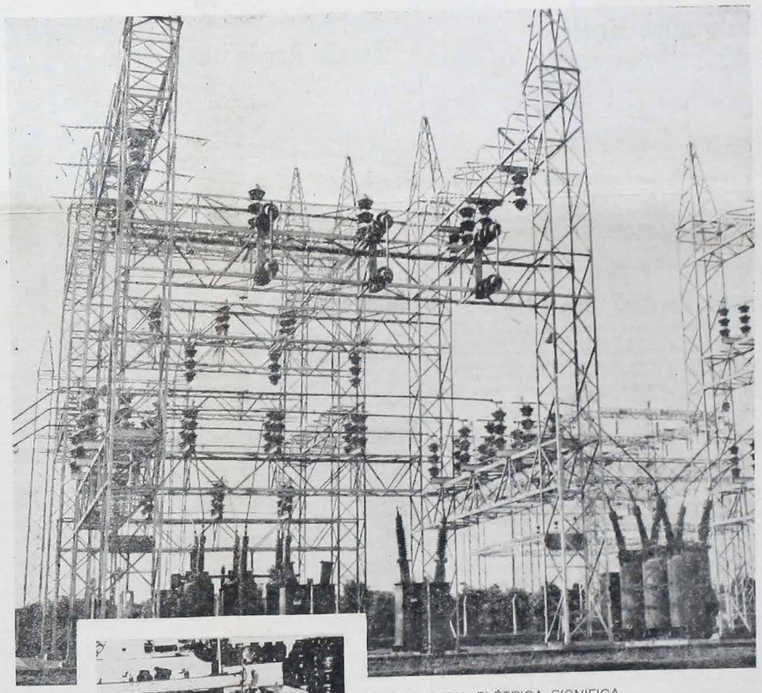

MAIS ENERGIA ELÉTRICA SIGNIFICA
MAIOR CONFÔRTO E BEM-ESTAR À POPULAÇÃO
E CRIA AS CONDIÇÕES PARA
O CRESCIMENTO INDUSTRIAL, SUPORTE ECONÔMICO
DAS SOCIEDADES DESENVOLVIDAS.
E A CODEPAR TEM DADO TODO O APOIO FINANCEIRO
PARA ACELERAR AS OBRAS DE ELETRIFICAÇÃO
DO PARANÁ, A FIM DE AUMENTAR
NO MAIS CURTO PRAZO A OFERTA
DÊSSE IMPORTANTE FATOR DE DESENVOLVIMENTO.

O PARANÁ DE HOJE É UMA SÍNTESE DO BRASIL DE AMANHÃ

CODEPAR

GOVÊRNO
PAULO
PIMENTEL

MAIS INDÚSTRIAS NO PARANÁ

Projeto Rondon

I

Flávio Galvão

AGÊNCIA S.I.B. — Setembro — Um dos problemas que preocupam chefes de nossas Fôrças Armadas é o das relações entre estas e a mocidade estudantil. Não há que negar — porque fazê-lo seria imitar o avestruz que enterra a cabeça na areia e pensa que assim se esconde do inimigo — que, no momento, há incompreensões de parte a parte, determinando imagens deformadas. De um lado, vê-se o estudante como inconseguente, irresponsável, preocupado com politicagem, baderna e não com estudo; de outro, vê-se o militar, como "gorila" membro de uma casta empenhada em submeter o País ao seu domínio.

Ambas — repetimos e insistimos — imagens totalmente deformadas. O estudo das razões e motivos dessas deformações daria um ensáio; não é nossa intenção fazê-lo aqui, em um simples artigo, mas não devemos deixar de registrar que para essas deformações contribuem poderosamente aqueles que, inimigos do regime democrático, procuram através da propaganda solapar as instituições democráticas, ao mesmo tempo que buscam fazer prosélitos na área da juventude, da qual sairão os dirigentes nacionais de amanhã. As Fôrças Armadas, constituídas pela Marinha de Guerra, Exército e Aeronáutica Militar, são instituições nacionais, permanentes e regulares, organizadas com base na hierarquia e na disciplina, sob a autoridade do presidente da República e dentro dos limites da lei, destinando-se a defender a Pátria e a garantir os Poderes Constituídos, a lei e a ordem (art. 92 da Constituição Federal). Por isto se compreende que contra elas se volte a propaganda subversiva, tentando desmoralizá-las e incompatibilizá-las com os estudantes.

Estamos aqui em face de um problema que interessa à segurança nacional. E pela segurança nacional, nos limites definidos em lei, todo brasileiro é responsável (art. 89 da Constituição Federal). Necessário, portanto, promover-se a integração Fôrças Armadas-Estudantes, em benefício da segurança nacional e não apenas através do serviço militar, mas também por outras vias não sujeitas a hierarquia, que permitam um contacto direto, pessoal, humano, entre chefes militares e oficiais, de um lado, e universitários, de outro.

Já se realizou, no Rio, em 1966, um seminário de educação e segurança nacional, em que o problema foi analisado, chegando-se a conclusões que demonstram a necessidade urgente de tal integração.

Uma experiência neste sentido foi feita por iniciativa de um professor da Universidade Estadual da Guanabara. Teve ela apôio das autoridades militares e seus excelentes resultados recomendam a sua repetição. Tal iniciativa foi batisada de Projeto Rondon.

(Continua)

Amor ao Próximo

Carlos Bento

"Amemo-nos uns aos outros, porque o amor vem de Deus. Aquêle que não ama não conhece a Deus, porque Deus é amor. E o amor consiste em ter-nos Deus amado primeiro e enviado Seu Filho para a nossa Redenção". Entre o amor de Deus e o amor do próximo não pode haver uma separação; êsses dois amôres se confundem, se supõem, são inseparáveis um do outro.

Amar a Deus sôbre tôdas as coisas e o próximo como a si mesmo; eis o primeiro e máximo mandamento. E para cumprir com perfeição êste mandato de Jesus, devemos conhecer os laços íntimos com que Jesus se uniu aos cristãos, pois êsses laços são motivos que urgem o mandamento.

Deus, ao colocar os homens na terra, quis que o mundo fôsse o lugar, onde os homens formassem uma grande família, a família humana que tivesse por pai o mesmo Deus e que todos fôssem irmãos. Mas o pecado destruiu os laços de amor que uniam os homens com Deus e desfêz também os vínculos que uniam os homens entre si. Nas portas do Paraíso um irmão invejoso matou a seu irmão. E aí começaram os ódios, as invejas, as calúnias, as guerras e as mortes. E Jesus Cristo veio ao mundo para desfazer a obra do pecado e para unir de nôvo os homens com seu Deus e os homens entre si. Cristo é o apóstolo do amor. Êle veio reunir os homens numa família humana e os uniu com os vínculos do amor.

O amor para com o próximo não é um simples conselho; é um preceito, um mandamento, uma obrigação, um dever. Amar a Deus é também amar o nosso próximo. E se realmente queremos amar a Deus, somos obrigados a amar também os nossos irmãos; sem isso o nosso amor é incompleto e mentimos dizendo-Lhe que O amamos. Devemos ver Deus em nossos semelhantes, do contrário nunca poderemos amá-los. Pois nem todos são amáveis; às vêzes, são realmente antipáticos, "chatos" e insuportáveis. Mas por amor a Deus devemos amá-los, pois o próximo é nosso irmão e temos a mesma origem e o mesmo pai: Deus.

O preceito... a Cruz mostram-nos o que foi para nós o amor de Cristo. É assim que devemos amar o nosso irmão. Que seria de nós se Deus nos houvesse amado da mesma maneira como nós amamos o nosso próximo? (CIC)

Satélites de Comunicações

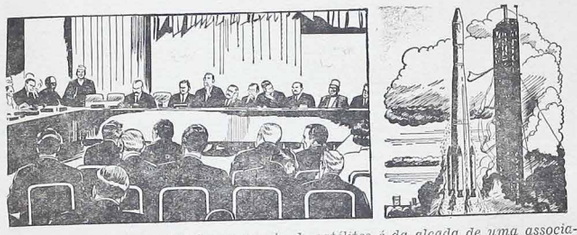

O programa de comunicações por meio de satélites é da alçada de uma associação conhecida por INTELSAT (International Telecommunications Satellite Consortium) composta de 54 nações-membros. Comsat, que representa os Estados Unidos junto ao Consórcio, executa o programa para o grupo. Êsse consórcio possui os satélites e o equipamento terrestre que os controla.. O direito de propriedade sôbre cada estação terrestre é do país em que a estação fica situada. Comsat está agora ampliando o alcance de suas comunicações em mais de dois terços através do lançamento de dois satélites maiores e de maior potência. Um está colocado sôbre o Oceano Pacífico e outro sôbre o Oceano Atlântico.

Rússia arma Hanói

A agência Tass informa que a Rússia fornecerá ao Vietnã do Norte, em 1968, aviões, artilharia aérea, foguetes terra-ar, armas de menor tamanho, munições e equipamentos, veículos etc. "para a consolidação da capacidade defensiva daquela república e o seu desenvolvimento econômico."

Romney é candidato

O governador do Estado do Michigan, George Rommey, declarou aos jornalistas que está disposto a anunciar a sua candidatura às eleições presidenciais do próximo ano. Romney tenta conseguir meia hora de transmissão nos programas da TV para explicar aos seus concidadãos os motivos de sua candidatura.

"Boinas Verdes" dos EUA

A revista norte-americana "Parade" afirma que unidades do famoso corpo "boinas verdes" dos EUA encontram-se na América Latina treinando tropas governamentais de 17 países para enfrentar os guerrilheiros comunistas. Os "boinas verdes" já ajudaram a vencer o terrorismo comunista em pelo menos cinco países: Argentina, Nicarágua, Panamá, Paraguai e Equador.

Argentina quer derrubar Castro

O ministro das Relações Exteriores da Argentina declarou perante a reunião consultiva da OEA que "tão logo haja um número suficiente de países dispostos a apoiar a ideia, a Argentina está preparada para efetuar a invasão de Cuba. Isto quer dizer que a ação militar da Argentina contra Cuba depende apenas do apoio da maioria.

Convite

"Vamos dar uma mãozinha" ao povo de CACHOEIRA, no município de Almirante Tamandaré, para que o mesmo possa construir uma capela em honra do Anjo da Guarda. O povo da localidade não dispõe de dinheiro suficiente para levar a têrmo esta obra, mas com a nossa ajuda os Anjos da Guarda terão a primeira igreja construída em sua honra, no Paraná.

Sejamos generosos, lembrando-nos de que Deus não se deixa vencer em generosidade.

"Frente Ampla" vai esperar

A "Frente Ampla" só sairá às ruas no próximo ano, segundo as informações prestadas por um dos principais coordenadores do movimento na área do Congresso Nacional. A mudança da estratégia é motivada pelo estado de saúde do sr. Juscelino Kubitschek, que passará vários meses no Exterior, em rigoroso tratamento.

Produção do petróleo nacional

No primeiro semestre dêste ano a produção nacional de petróleo atingiu a média de 146 barris diários ou seja 21.024 toneladas.. No mesmo período, a importação média de óleo crú proveniente do Oriente Médio foi de 113.150 barris diários (916.272 toneladas). Atualmente estão operando no Brasil 44 sondas petrolíferas.

Melhora situação no Sul

As águas de todos os rios, no Rio Grande do Sul, começaram a baixar, anunciando que as cheias estão chegando ao fim. No entanto as zonas inundadas são muito extensas. A vida de Pôrto Alegre continua transtornada. A Capital e arredores estão ameaçados de ficarem sem generos, carne, gasolina e gás.

França não deixará Aliança

O ministro das Relações Exteriores da França, Maurice Couve de Murville, assegurou que o seu país não pensa em se retirar da Aliança do Atlântico em 1969, desmentindo assim rumores difundidos na Europa.

"Catolicismo" 200 números em 17 anos de atividades

Campos (ABIM) — Acaba de ser publicado o número 200 referente ao mês de agôsto de 1967 do mensário de cultura "Catolicismo" desta diocese.

"Catolicismo" iniciou suas atividades em janeiro de 1951, constituindo-se, desde logo, como um dos mais conhecidos jornais católicos da América Latina. Hoje é considerado inegàvelmente um dos melhroes do mundo em seu gênero.

Editado sob a égide de D. Antonio de Castro Mayer, êle conta, entre seus colaboradores, com intelectuais católicos de renome internacional como o Prof. Plinio Corrêa de Oliveira, o Arcebispo de Diamantina, D. Geraldo de Proença Sigaud, o Prof. Fernando Furquim de Almeida e outros.

Tem-se destacado especialmente nos meios católicos brasileiros e da América Latina pela firmeza com que defende a doutrina tradicional da Igreja, e pela sua posição militantemente anticomunista, que têm não raro desagradado as áreas ditas progressistas do movimento católico de nossos dias. Êle é, porisso, objeto de vivas polêmicas, sendo elogiado por muitos com entusiasmo e duramente atacado por outros.

No ducentésimo número de "Catolicismo" destacou-se pela atualidade um artigo sôbre o falso ecumenismo, de J. Azeredo Santos, e um muito bem documentado trabalho do sr. Alberto Luiz Du Plessis, sôbre o fracasso da economia socialista.

Grupo Folclórico em S. Mateus

"TUDO QUE É BOM DURA POUCO", disse em seu eloquente discurso de saudação o Dr. Edson Carlos Schramm, digno Presidente do Legislativo Municipal da Cidade de São Mateus do Sul, por ocasião da apresentação do Grupo Folclórico Polonês do Paraná, naquela Cidade dia 24 último.

De fato, a julgar pela tempestade de aplausos, cada vez mais intensos a cada novo número que o coral ou o corpo de dançarinos apresentava, queremos crer que aquêle ilustre Edil estava com a razão, o que realmente confirmou-se pelo entusiasmo demonstrado pelos presentes na disputa dos abraços aos membros do Grupo, entre os quais anotamos os Srs. Prefeito Municipal, Presidente da Câmara Municipal, Eng. Diretor e altos funcionários da Petrobrás, dignissimos Padres vigário local e seu coadjutor, vereadores e outras autoridades, no salão literalmente tomado.

Tão logo apontaram os dois ônibus do Grupo na Cidade, foi entusiàsticamente recepcionado pelas autoridades eclesiásticas, comissão de Senhoras e altos dirigentes da Petrobrás que nos propiciaram agradável e útil visita às suas instalações, quando por instantes, nos sentimos como se fôssemos despreocupados turistas. Regressando à séde, foi o Grupo brindado com um lauto almôço nas dependências da Matriz, tendo-lhe sido dadas as boas vindas pelo Dr. Edson Carlos Schramm que também usou da palavra na Sociedade, agradecendo em nome do Grupo o seu presidente.

Chegada a hora do espetáculo, dirigiu-se o Grupo até a Sociedade, cujas dependências já estavam totalmente tomadas, inclusive as janelas apinhadas de assistentes. Desde os primeiros instantes o sucesso foi total, porém para isto concorreu muito a excepcional assistência que se conduziu à altura de uma metrópole, incentivando sem cessar os artistas que os visitavam, notando-se entre êles simpatizantes de localidades distantes como famílias, Górski e Panek de Rio Claro do Sul.

O entusiasmo tomou conta da platéia a medida que os números se sucediam e a tempestade final de aplausos de pé, foi o bonito gesto e prêmio aos esforçados componentes do Grupo, tendo sido uma grande dificuldade em despedir-se daquela bôa gente para retornar a Curitiba, não sem antes prometer voltar em breve para nova apresentação.

Não poderíamos por isso mesmo concluir, sem destacar a atuação de certas personalidades que não mediram esforços para possibilitar a nossa ida até S.Mateus, como os Reverendíssimos Padres vigário José Kotlinski e seu abnegado coadjutor Przemyslaw Kwas, que foram incansáveis em no propiciar momentos agradáveis; o Sr. José Zampier digno Prefeito Municipal custeando um ônibus; à família Bochnia da Lapenna fornecendo outro ônibus; ao Dr. Carlos Luiz Alves, e seus auxiliares na visita à Petrobrás; ao Sr. Albino Gugelmim pelo apoio dado e enfim a todos quantos de uma ou outra forma colaboraram para possibilitar a nossa apresentação e estada naquela progressista Cidade, especialmente seu povo, não regateando aplausos ao Conjunto, pois isso, podeis ficar certos constitue-se no maior prêmio que podem almejar, na sua qualidade de amadores que são expontâneos propagadores das mais caras tradições folclóricas Polono-Brasileiras.

LBA justifica sua atitude

Para justificar a legalização do projeto do jôgo do bicho, a Legião Brasileira de Assistência elaborou o relatório, afirmando que o índice de mortalidade infantil brasileira, na faxa de idade entre 1 e 5 anos, é da ordem de 50% — enquanto na Dinamarca é de 4,6%. Por conseguinte, a criação da Loteria Federal Popular é a única maneira de proporcionar recursos suficientes àquela instituição.

Bispos poloneses não irão à Roma

O govêrno polonês negou passaporte ao cardeal Stefan Wyszynski para que o prelado viajasse à Roma, para assistir ao Sínodo dos Bispos. Todos os demais bispos poloneses solidarizaram-se com o cardeal Wyszynski, renunciando também à viagem. Desta maneira o Episcopado da Polônia não será representado no Sínodo dos Bispos.

Uma aeronave a jato DC-8, modêlo Super 61, está sendo rebocada para fora do seu hangar de montagem, na fábrica de Douglas Aircraft, em Long Beach, Califórnia. Considerado o maior jato comercial do mundo, o Super 61 foi projetado para transportar até 251 passageiros e voar mais de 6.000 quilômetros sem reabastecimento de combustível. A gigantesca aeronave é a sétima versão do DC-8, que fez seu vôo inaugural em 1958. O Super 61 mede 57,12 metros de comprimento, 11 metros a mais do que têm os DC-8 atualmente em uso.

SR. ROBERTO LANDOWSKI

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 R.
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 4 października — (outubro) — 1967 — Nr 2933 — (40/67)

FUNDUSZ MONETARNY

XXII Konferencja Światowego Funduszu Monetarnego zgromadziła w Rio de Janeiro 2 tys. delegatów reprezentujących 107 państw. Podczas kilkudniowych obrad na pierwszy plan wysunęły się następujące postulaty: Utworzenie nowej monety międzynarodowej, która zajmując miejsce dolara — mieć będzie niższą wartość w stosunku do pieniądza państw nierozwiniętych. Nowa moneta ukazać się ma dopiero z końcem 1968 r. Potrzeba obniżkicen na produkty państw nierozwiniętych oraz stabilizacja cen na najważniejsze ic! artykuły. Wiadomo bowiem że państwa zamożne, zwłaszcza Stany Zjednoczone i W. Brytania dyktowały dotąceny na rynkach światowych.

Największe dyskusje wywołane były różnicą zdań co do funkcjonowania tzw. "Special Drawing Right" (prawo specjalne do podejmowania kredytu z F.M.I.). Chodziło o to, by wszystkie państwa, które są członkami F.M.I. miały równe prawo do podejmowania funduszów, na jakiś czas tylko, w celu ustabilizowania własnej monety. I także: by tę operację można było dokonać automatycznie (aż do 70% posiadane prawo), bez biurokracji dyrektorów F.M.I. Prawo to opierałoby się na ilości posiadanych dewiz, jak również na wartościach możliwych do zrealizowania (pożyczki i eksport). Ostatecznie, zgodzono się, iż kwestię tę rozwiąże się, po głębszym przestudiowaniu ,aż do 31 marca 1968 roku.

Brazylijski minister Skarbu — Delfim Neto zyskał sobie uznanie u wszystkich, bronił bowiem z wielką energią i niezbitą logiką interesów państw Ameryki Łacińskiej, a tym samym i republik afrykańskich. Twierdził on słusznie, że nie wystarczy, by państwa zamożne udzielały kredytów i pożyczek narodom nierozwiniętym, jeśli te ostatnie nie mogą sprzedać swych głównych produktów eksportowych. Jeśli zaś mogą, to za ceny niskie, podczas gdy produkty importowane przez te państwa kosztują drogo.

Min. Delfim, jak również p. Prezydent państwa przedstawili delegatom sytuację finansową Brazylii. Podkreślili, że walka z inflacją dała wyniki pozytywne, dzięki nowemu systemowi ściągania podatków oraz oszczędnościowej polityce rządu. To jasne przedstawienie sprawy poparte uprzednim zwiedzeniem przemysłowego parku w São Paulo i Guanabarze przez gości, wywarło głębokie wrażenia na dyrektorach banków zagranicznych, tak, że z miejscą zaofiarowali wysokie pożyczki dla Brazylii.

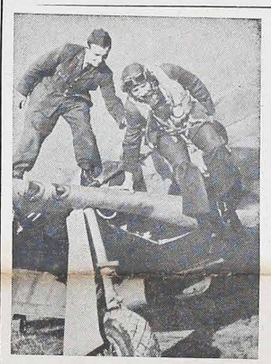

Psalm: "Kto się w opiekę" — był ulubioną modlitwą polskich lotników zwłaszcza niedawno zmarłego pułk. pilota Bajana. Na zdjęciu ówczesny kpt. Bajan wysiada z samolotu myśliwskiego, po zwycięskiej walce z myśliwcami niemieckimi nad W. Brytanią. Wzruszający artykuł o śp. pułk. Bajanie znajdziemy na str. 2 pod tytułem: "Bar k a m i swymi zakryje ciebie Pan".

Inauguracja "Via Dutra"

Dnia 15 listopada Prezydent państwa zainauguruje nową autostradę, biegnącą równolegle do istniejącej już na odcinku Rio - São Paulo. Podwójna ta trasa ułatwi ruch kołowy, zapobiegając równocześnie licznym katastrofom.

Demokratyczne dyrektoriaty akademickie

Reprezentanci 8 demokratycznych dyrektoriów akademickich Stanu Guanabary opowiedzieli się przeciw lewicowym ruchom studentów uniwersyteckich. Chcą oni walczyć o swe postulaty drogą legalną, poprzez otwarty dialog z odpowiednimi władzami.

Skazanie partyzantów z Caparaó

18 uczestników subwersywnej partyzantki z Caparaó zasądzonych zostało na kary więzienia od 6 do 10 lat. Leonel Brizola, mający azyl w Montevideo, zasądzony został zaocznie na jedenaście lat więzienia. Brizola bowiem uważany jest za główną sprężynę tego ruchu.

Mao-Tse-Tung interweniuje

Wobec okresu bliskich zbiorów rolnych, 50-tej rocznicy założenia komunizmu oraz tradycyjnej już wystawy przemysłowej w Kantonie, Mao-Tse-Tung zaapelował do wszystkich Chińczyków, zwłaszcza "czerwonej gwardii", by zaprzestali walk przynajmniej na jakiś czas, ratując kraj przed głodem i umożliwiając obchód tak ważnej rocznicy.

Otwarcie Synodu Biskupów

W dzień św. Michała Archanioła (29 września) nastąpiło otwarcie Synodu Biskupów uroczystą mszą św. odprawioną przez Papieża w asyście 12 biskupów. Obrady Synodu potrwają cały miesiąc. Pierwszej sesji przewodniczył sam Ojciec św., ale przypuszcza się, że słaby jeszcze stan jego zdrowia nie pozwoli mu uczestniczyć we wszystkich obradach. Warto tu nadmienić, że sprawa celibatu księży oraz limitacja urodzin nie figurują jako tematy obrad, choć nie wykluca się tej możliwości.

Rena zamiast Sunab

Narodowa komisja wyżywienia — SUNAB — przemieniona zostanie na nową organizację pod nazwą Sieć Wyżywienia — RENA — której podlegać będą takie instytucje jak: COBAL, CIBRAZEM, CFP, GREMOS, CADEP i inne. SUNAB kontrolować będzie jedynie ceny artykułów żywnościowych, rekwizytując je w silosach i składach oraz naładowując grzywny na handlarzy czarnego rynku. Także cena mięsa podlegać będzie kontroli SUNAB aż do końca bieżącego roku.

Nowy statut dla cudzoziemców

Ministerstwo Sprawiedliwości opracowuje nowy statut dla cudzoziemców naturalizowanych obywateli brazylijskich. Projekt nowego statutu przewiduje, że cudzoziemcy naturalizowanni nie mogą objąć następujących stanowisk: oficera armii, ambasadora, ministra, prokuratora generalnego, senatora, deputowanego federalnego, gubernatora, wicegubernatora, kapitana statku handlowego lub właściciela statku. Dodać należy, że tysiące cudzoziemców czeka na naturalizację.

Goulart wstąpił do "Frente Ampla"

Carlos Lacerda spotkał się z Goulartem w Montevideo, uzyskując jego wstąpienie do "Szerokiego Frontu". Nowa partia zajmie stanowisko opozycyjne wobec rządu órezydenta Costa e Silva. Koła rządowe uważają politykę tej partii za nową formę subwersji. Brizola zaś zerwał stosunki z Goulartem, oskarżając go o dezereję z c bozu lewicy.

D. Helder honorowyn. obywatelem Pernambuco

Pernambukańska Izba Ustawodawcza udzieliła tytułu honorowego obywatela Stanu Ks. arcybiskupowi z Recife — Dom Helder Câmara. W swym przemówieniu oświadczył, że "robotnicy w Nordeste żyją jeszcze w stanie niewolnictwa, bo ich sytuacja materialna w niczym nie różni się od mizerii i nędzy niewolników. Dodał także, że należało by wypędzić z kraju złodziei brazylijskich bogactw mineralnych.

Sprzedawali ziemie należące do Indian

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przygotowuje proces przeciw niektórym urzędnikom należącym do Służby Opieki nad Indianami, którzy wbrew prawu sprzedawali ziemie należące do Indian w Stanach: Paraná, Mato Grosso, Santa Catarina i Rio Grande do Sul. Innym przewinieniem tych urzędników było nieludzkie traktowanie Indian jakby byli prawdziwymi niewolnikami.

500 pań-cudzoziemek w Rio

500 małżonek delegatów zagranicznych, biorących udział w XXII konferencji Światowego Funduszu Monetarnego, spędzają dnie całe w Rio robiąc zakupy. Najwięcej podobają się tym paniom ozdoby kobiece z drogich kamieni, materiały na suknie oraz przedmioty sztuki ludowej w formie pamiątek.

Wielki ruch na IX Bienalu

Ponad 10 tysięcy osób zwiedza wystawę IX Bienalu w São Paulo, wykorzystując soboty i niedziele. Największe zainteresowanie publiczności wzbudzają rzeźby francuskiego artysty Baldachini Cesar i angielskiego Edward Paolozzi. Z krajowych malarzy wyróżnili się: Bruno Giorgi, Di Prete, i Flavio Carvalho. Płaskorzeźby japońskich artystów, zwłaszcza Fumiaki Fukita, znajdują bardzo licznych nabywców.

Śp. Ks. Jan Wróbel CM

Dnia 28 września, nad ranem, zakończył swą pielgrzymkę ziemską śp. Ks. Jan Wróbel ze Zgromadzenia Księży Misjonarzy. Spracowany na niwie duszpasterskiej przez 60 lat, osłabiony kilkoma operacjami jakie przebył w swym życiu (ostatnia w 1962 r.) dożył 86 lat jedynie dzięki żelaznej woli i energii duchowej. Zgasł jak dopalona świeca cicho i niespostrzeżenie, interesując się wszystkim do ostatniej chwili. Prawdziwym bojowaniem było życie śp. Ks. Wróbla. Twardy dla siebie, wymagający dla drugich — walczył nieustrasznie o prawdę, o cnotę, o dobro, o obowiązek — nie bacząc, czy to będzie się komuś podobało czy też nie. Syn ziemi śląskiej bronił polskości na wszystkich placówkach, dokąd posłała Go wola boża. Wszyscy pamiętają dobrze jego kazania, pełne ognia, siły i wymowy. Przypominał wówczas żywo św. Pawła robiącego wymówki Galatom, czy św. Jana Złotoustego, rzucającego gromy na słabości ludzkie ówczesnej epoki. Jego gorliwość o chwałę bożą, o spełnienie obowiązku chrześcijańskiego można było poczytywać za przesadę. On zawsze był pierwszy: w kaplicy, na modlitwie, brewiarzu. Choć widziało się nieraz, że ledwie powłóczył nogami w częstych chwilach słabości, On nigdy sobie nie folgował. Był doskonałym spowiednikiem, a Jego mądrych i światłych rad na spowiedzi szukali biskupi, kapłani i zakonnice.

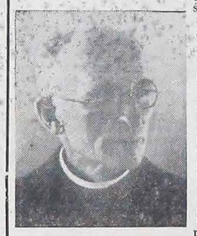

Śp. Ks. Jan Wróbel urodził się 14 września 1881 r. w Bogucicach — Katowice III. Był synem Piotra i Franciszki ze Skibów. Gimnazjum i teologię ukończył w Krakowie u Księży Misjonarzy. Święcenia kapłańskie otrzymał w maju 1908 r. W tymże samym roku w sierpniu przybywa do Brazylii, by oddać się pracy duszpasterskiej wśród Polonii paranskiej i gauszowskiej. W ciągu swego 60-letniego pobytu na Ziemi św. Krzyża zajmował cały szereg placówek, jak: Abranches, Rio Claro do Sul — skąd dojeżdżając — obsługiwał Vera Guarani i Malet. Będąc proboszczem w Agua Branca, odwiedzał wiernie kaplicę w Antônio Olinto. Przez długie lata był proboszczem i dziekanem zarzecem w Guarani das Missões — Rio Grande do Sul (1921 - 1939). Jemu przypisuje się wprowadzenie w Rio Grande do Sal soji. Interesował się życiem swych parafian i ich stanem materialnym, oświatą i postępem kulturalnym. Długi okres czasu spędził w Pôrto Alegre jako duszpasterz tamtejszej Polonii (1939 - 1956). Cieszył się tam wielką powagą i szacunkiem tak wśród rodaków jak i Brazylijczyków. Od 1957 r. przebywał w domu centralnym Księży Misjonarzy w Kurytybie, pełniąc obowiązki duszpasterza emigrantów polskich oraz spełniając urząd asystenta domu. Tu zakłada Koło Młodzieży M. Boskiej Częstochowskiej. Ostatnich kilka lat przeżył w Kurytybie jako rezydent, wolny od wszelkich obowiązków, ze względu na słaby stan zdrowia. Rany żołądka ponowiły się z wielką siłą. O operacji nie można było myśleć z powodu osłabienia i podeszłego wieku. Zmarł z wycieńczenia, nie mogąc przyjmować solidnych pokarmów. Przestało bić serce tego wiernego Polaka, żarliwego Kapłana i gorliwego Misjonarza.

Śp. Ks. Jan Wróbel posiadał kilka odznaczeń rządu R.P. przed drugą wojną światową, m. in. Srebrny Krzyż Zasługi.

Mszę pogrzebową odprawił w kościele św. Wincentego Ks. Biskup Krauze w obecności Ks. bpa. Dom Fedalto, licznej rzeszy Księży, Sióstr Szarytek, Sióstr Rodziny Mary i wiernych. Śmiertelne szczątki śp. Ks. Jana Wróbla spoczęły na cmentarzu w Abranches. Cześć Jego świetlane pamięci!

MIGAWKI ZE ŚWIATA

● **Uniemożliwiona ucieczka z "raju".** — Oddziały wojska chińskiego ostrzelały z karabinów maszynowych 1 000 Chińczyków, którzy chcieli uciec z kraju do angielskiego Hong-Kongu. Ponadto 10 tys. uciekinierów nie doszło do granicy z powodu kordonu wojskowego.

● **Papież ukończył 70 lat.** — Dnia 27 września Ojciec św. obchodził 70-tą rocznicę swych urodzin. Stan jego zdrowia polepsza się z dnia na dzień, tak, że może obejdzie się bez operacji.

● **Pozycja Anglii wobec Kuby.** — Państwa Unii Panamerykańskiej nie tylko potępiły akcję subwersywną Kuby w innych krajach, lecz także postanowiły zaostrzyć ekonomiczną blokadę Kuby. Jedynie Anglia z zachodnich państw nie chce się stosować do tej rezolucji.

● **Spotkanie "wielkiej czwórki".** — Generalny sekretarz ONZ U-Thant przeprowadził spotkanie kanclerzy i ambasadorów USA, ZSRR, Anglii i Francji, dyskutując nad konfliktem w Wietnamie i kryzysie na Środkowym Wschodzie.

● **Republikanie USA lansują kandydatów.** — Partia republikańska USA w stanach Kalifornii i Nowego Jorku wystawiła swych kandydatów na prezydenta USA w osobach Ronald Pragan i Nelson Rockefeller.

● **Odkrycie 5 sieci szpiegowskich.** — Wywiad Niemiec Zachodnich zdemaskował 12 agentów Niemiec Wschodnich działających w NRF oraz unicestwił akcję 5 sieci szpiegowskich.

● **Terrorystyczna organizacja w Filadelfii.** — Władze policyjne z Filadelfii wykryły terrorystyczną organizację murzyńską, celem której było wysadzić w powietrze wiele gmachów publicznych oraz dokonać zamachów na życie wybitnych polityków, m. in. na prezydenta Johnsona.

● **Zmarł zabójca Rasputina.** — W Paryżu zmarł w 80 roku życia rosyjski książę Feliks Yussupow, który w 1916 r. zabił mnicha Rasputina. Ten przez swoje znachorstwo rządził wszechwładnie na dworze carskim.

● **Elektroniczna kontrola w Dardanelach.** — Cieśniny Bosforu i Dardaneli dające dostęp do Morza Czarnego i Śródziemnego zaopatrzone zostały w kontrolę elektroniczną, dzięki której można rozpoznać wszelkie statki przepływające przez nie.

● **41 tys. mieszkańców opuszcza miasto.** — Miasto Harlington, na południu Teksasu, zalane zostało przez wody Wielkiej Rzeki. 10 tys. mieszkańców opuściło już miasto, a dalsze 31 tys pójdzie ich śladem wobec dalszego podnoszenia się poziomu wód.

● **W 1969 r. nastąpi podróż na księżyc.** — Podczas XVIII kongresu astronautyki w Jugosławii, kierownik lotów kosmicznych USA Mueller oświadczył, że amerykański lot na księżyc odbędzie się w 1969 r. Ulepszenia pojazdu kosmicznego "Apollo" kosztowały 75 mln. dolarów.